

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

Ústav pedagogiky a sociálních studií

Diplomová práce

Bc. Marie Aguilarová

Založení soukromé mateřské školy Matýnek

Olomouc 2018

vedoucí práce: doc. Mgr. Štefan Chudý, Ph.D.

Čestné prohlášení

„Prohlašuji, že jsem diplomovou práci vypracovala sama s využitím uvedených pramenů a literatury.“

V Brně dne .....

.....

Bc. Marie Aguilarová

Poděkování

Tímto bych ráda poděkovala panu doc. Mgr. Štefanovi Chudému, Ph.D., že se mě ujal při vedení diplomové práce, za její odborné vedení a trpělivost a ochotu při řešení otázek spojených s touto diplomovou prací.

Anotace

Jméno a příjmení:	Bc. Aguilarová Marie
Katedra:	KPS - Ústav pedagogiky a sociálních studií
Vedoucí práce:	doc. Mgr. Štefan Chudý, Ph.D
Rok obhajoby:	2018

Název práce:	Založení soukromé mateřské školy Matýnek
Název v angličtině:	Establishment of a private kindergarten Matýnek
Anotace práce:	Diplomová práce se zabývá specifiky a dokumentací při založení soukromé mateřské školy v Brně. Její hlavní částí je projekt, který se v úvodu stručně zabývá průzkumem trhu, založením s. r. o. jako určení právní subjektivity mateřské školy a finančním plánem. Konkrétněji se projekt dále zaměřuje na fungování a organizací mateřské školy. Hlavní částí projektu je Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání s názvem V pohybu s Matýnkem včetně zpracování vzdělávacího obsahu a to v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání.
Klíčová slova:	Měateřská škola, soukromá mateřská škola, předškolní vzdělávání, školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání, vzdělávací obsah

Anotace v angličtině:	This diploma thesis deals with the specification and documentation of the establishment of private kindergartens in Brno. Its main part is the project, which at the beginning briefly deals with market research, the foundation of the s.r.o as a determination of the legal subjectivity of kindergartens and the financial plan. More specifically, the project focuses on the functioning and organization of kindergartens. The main part of the project is the School Education Program for Preschool Education entitled "V pohybu s Matýnkem", including the processing of educational content and in accordance with the Framework Educational Program for Preschool Education.
Klíčová slova v angličtině:	Kindergarten, private kindergarten, preschool education, school education program for pre-school education, educational content.
Přílohy vázané v práci:	Příloha č. 1 Memorandum dítěte
Rozsah práce:	96 s.
Jazyk práce:	Čeština

Obsah

Úvod.....	9
1 Teoretická část	12
1.1 Mateřská škola	12
1.1.1 Výchova a vzdělávání v mateřské škole	13
1.1.2 Dostupnost mateřských škol.....	15
1.2 Soukromá mateřská škola.....	18
1.2.1 Pozitiva a negativa soukromých mateřských škol.....	20
1.2.2 Zachování kvality výchovy a vzdělávání v soukromých mateřských školách...	21
1.3 Založení soukromé mateřské školy	24
1.3.1 Legislativa	24
1.3.2 Financování	26
1.3.3 Personální zajištění.....	27
1.4 Školní vzdělávací program	28
1.4.1 Vzdělávací obsah ŠVP	30
1.4.2 Evaluace	31
1.5 Shrnutí teoretické části	31
2 Praktická část	33
2.1 Průzkum místního trhu	33
2.1.1 Česká republika	33
2.1.2 Jihomoravský kraj	34
2.1.3 Brno město, Brno venkov.....	35
2.1.4 Počty přijatých dětí do mateřských škol v Brně ve školním roce 2014/2015	36
2.1.5 Shrnutí výsledků průzkumu	36
2.2 Založení soukromé mateřské školy	36
2.2.1 Založení s.r.o.	37
2.2.2 Vzdělávací program	37
2.2.3 Školní a provozní řád	37
2.2.4 Počet dětí ve třídě	37
2.2.5 Stravování.....	37
2.2.6 Hygienické normy	38
2.3 Finanční plán	38
2.3.1 Další plánování.....	39

2.3.2	Propagace mateřské školy Matýnek	40
2.4	Školní vzdělávací program	40
2.4.1	Identifikační údaje mateřské školy	40
2.4.2	Předmět hlavní činnosti	41
2.4.3	Podmínky vzdělávání	41
2.4.4	Denní řád mateřské školy	45
2.4.5	Péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami	47
2.4.6	Primární logopedická prevence v mateřské škole	47
2.4.7	Přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání	49
2.4.8	Stravování	49
2.4.9	Hygienické normy	50
2.4.10	Výše úplaty za školné a stravné	50
2.4.11	Otevírací doba	51
2.5	V pohybu s Matýnkem	51
2.5.1	Koncepce	52
2.5.2	Vize	52
2.5.3	Záměr	52
2.5.4	Zaměření mateřské školy a pořádané aktivity	52
2.5.5	Naplňování vzdělávacích cílů dle RVP PV	53
2.5.6	Organizace vzdělávání – činnosti a formy předškolního vzdělávání	53
2.6	Evaluace školy	56
2.7	Vzdělávací obsah ŠVP PV v souladu s RVP PV	58
2.7.1	ZÁŘÍ	59
2.7.2	ŘÍJEN	62
2.7.3	LISTOPAD	65
2.7.4	PROSINEC	68
2.7.5	LEDEN	71
2.7.6	ÚNOR	74
2.7.7	BŘEZEN	77
2.7.8	DUBEN	80
2.7.9	KVĚTEN	83
2.7.10	ČERVEN	86
2.8	Shrnutí praktické části	88

3 Závěr	89
Zkratky	91
Seznam použitých pramenů	92
Literatura	92
Internetové zdroje	93
Přílohy	95
Příloha č. 1: Memorandum dítěte	95

Úvod

Nelze popřít, že mateřská škola je velmi důležitou etapou v celoživotním vzdělávání každého člověka. Dětství je jedno z nejkrásnějších období v životě, proto by si ho každé dítě mělo užít co nejvíce. V mateřské škole by mělo být převážně šťastné a spokojené, mělo by se do ní těšit. Mateřská škola by měla dítěti nabídnout, co nejvíce může – kvalitní prostředí s hračkami a pomůckami, které budou děti rozvíjet, pedagoga, který bude znát vývojové období jednotlivých dětí, bude vědět, jak s nimi správně pracovat, jak je správně motivovat, k ničemu je nenutit, dělat jim krásný den plný pohody a radosti. Kvalitně nastavený vzdělávací program a nabídku, která bude děti připravovat na každodenní výzvy a řešení problémů či krizové situace. Připravovat děti na plynulý vstup do základní školy. Do ničeho děti netlačit, nenutit je, nespěchat na ně. Respektovat, že každé dítě je individualita a snažit se s každým dítětem pracovat, dle jeho možností a předpokladů.

Proto bych chtěla vytvořit soukromou mateřskou školu, která bude mít jen malý počet dětí, aby měl na ně pedagog dostatek času a prostoru, která se nebude hnát za ziskem a bude nabízet dětem i rodičům příjemné místo, kam se budou těšit a kde budou vždy vítáni.

Založení soukromé mateřské školy bylo mým snem už od doby, kdy jsem začala studovat bakalářské studium. Tyto plány se mě držely i celou dobu práce ve státní mateřské škole, kde jsem působila jako učitelka několik let, než jsem odešla na mateřskou dovolenou. Jako učitelka jsem sbírala informace a důležité poznatky z praxe. Z praxe ve státní mateřské škole jsem nabyla pocitu, že školky mají opravdu velkou úroveň a předškolní vzdělávání u nás je velmi kvalitní, ale zároveň jsou velmi přetěžovány – tedy pokud jde o mateřské školy velkých měst, v jiných jsem neměla tu možnost působit. Proto jsem se rozhodla, že při zřizování zařízení péče o předškolní děti, nebudu usilovat o zápis do školského rejstříku.

Tento projekt beru jako malý start k mému vytouženému cíli. Chtěla bych mít malou dobře fungující mateřskou školku, která vede děti k pohybu a sportu. Jelikož už máme jednu fungující firmu, nemusí být soukromá mateřská škola zdrojem financí. Bude stačit, když pokryje své náklady a pro mě bude koníčkem a místem, kde budu trávit čas s dětmi a mým synem.

V první řadě bylo důležité nastudovat teoretická východiska důležitá k založení soukromé mateřské školy. Proto úvod teoretické části práce nabízí východiska k výchově a vzdělávání

v mateřských školách v České republice a celkově předškolní výchově, která tvoří velmi důležitou část celoživotního vzdělávání a u nás je na ni brán velký zřetel.

S rostoucím počtem narozených dětí se zvyšovala postupně poptávka po mateřských školách a převážně ve velkých městech byla až nedostačující. Reakcí na to, je nárůst soukromých mateřských škol. Soukromé mateřské školy stojí v počátku svého zřizování před rozhodnutím, zda chtějí být zapsány do školského rejstříku či nikoli. Toto rozhodnutí ovlivní další financování mateřské školy i zákonné normy, které bude muset toto zařízení v péči o předškolní děti dodržovat. Pro zřízení soukromé mateřské školy je také velmi důležité nastudovat teoretická východiska ke správnému sestavení finančního plánu, před začátkem samotné realizace projektu. Po zřízení mateřské školy je velmi důležité zajistit kvalitu výchovně-vzdělávacího procesu. Cestou k tomu je přijmout pedagogy s odbornou kvalifikací a profesními kompetencemi, znát legislativu pro školy, které jsou zapsány ve školském rejstříku a mít kvalitně zpracovaný školní vzdělávací program.

Teoretická část práce nabízí právě teoretická východiska k tomu, jak probíhá výchovně-vzdělávací proces v mateřských školách a jaká je dostupnost mateřských škol v české republice – tedy jestli a kde je vhodné zřizovat soukromé mateřské školy. Dále poukazuje na pozitiva a negativa, která s sebou nesou soukromé mateřské školy, aby se převážně negativům mohl budoucí zřizovatel co nejvíce vyhnout a udržet co nejvyšší kvalitu školy, a jak a čím toho docílit – legislativa, školní vzdělávací programy, personální zajištění. Tedy přibližuje legislativu školského vzdělávacího systému a legislativu pro zařízení péče o předškolní děti, která nejsou zapsány v rejstříku školství. Poukazuje na důležitost počátečního plánování financování a ukazuje jednoduchý postup pro představu počátečních výdajů. V závěru se práce zabývá školními vzdělávacími programy a jejich tvorbou.

Praktická část práce se pak zabývá konkrétně tvorbou plánu pro založení soukromé mateřské školy Matýnek, která nebude zapsána ve školském rejstříku, avšak bude usilovat o co nejvyšší kvalitu výchovně-vzdělávacího procesu.

Na začátek praktické části se zaměřím na průzkum trhu. Je důležité vědět, jestli by bylo otevření soukromé mateřské školy v centru města Brna perspektivní. Průzkum bude pouze jednoduchý a orientační, vycházející z dostupných údajů Českého statistického úřadu, Ministerstva školství mládeže a tělovýchovy a tiskových zpráv Brna města.

Pro založení soukromé mateřské školy je dále důležité určit její právní subjektivitu, proto jako první krok vznikla 24. ledna 2018 firma MadKid s. r. o., pod kterou bude mateřská škola Matýnek působit.

Dále je důležité navrhnout orientační finanční plán, aby se mohlo určit do jaké výše ceny najít vhodné prostory k pronájmu, jaké finance je možné vložit do případné rekonstrukce a následného vybavení mateřské školy. V neposlední řadě určit výši platu zaměstnancům mateřské školy a předpokládaný zisk. Je vhodné se také dále zamyslet nad dalším plánováním pro založení soukromé mateřské školy a její propagací.

Konkrétněji se poté projekt zabývá již fungováním v mateřské škole a to stanovením počtu dětí, stravováním a výší úplaty za stravování, dodržováním hygienických norem a danými směrnicemi, výší úplaty za školné a již konkrétní otevírací dobou.

Nedílnou součástí projektu je Školní vzdělávací program (dále jen ŠVP), který obsahuje důležité údaje o mateřské škole, předmět její činnosti, zabývá se podmínkami pro vzdělávání dětí, určuje denní řád a zaměření mateřské školy. Obsahuje také část o péči dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, o primární logopedické prevenci. Dále pak koncepci, vizi a záměr školy a organizaci vzdělávání. V závěru poté určuje podmínky pro přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání a způsob evaluace.

Hlavní a závěrečnou částí projektu je zpracování vzdělávacího obsahu Školního vzdělávacího programu předškolního vzdělávání V pohybu s Matýnkem a to v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání.

V celé práci se vyjadřuju o soukromé mateřské škole Matýnek. Jako zařízení, které nebude zapsané ve školském rejstříku, se v reálu nejspíše nebude moci uvádět jako mateřská škola, tedy bude prezentováno jako zařízení péče o předškolní děti Matýnek.

1 Teoretická část

Teoretická část práce představuje teoretická východiska a informace důležité pro založení soukromé mateřské školy. Pro získání znalostí o tom, co vše je třeba rozhodnout před založením soukromé mateřské školy a na co je potřeba se zaměřit.

Slouží jako zdroj informací před založením soukromé mateřské školy, která nebude zařazena ve školském rejstříku, ale zároveň by si chtěla zajistit kvalitu výchovně-vzdělávacího procesu.

1.1 Mateřská škola

„Mateřská škola je předškolní zařízení navazující na východu dětí v rodině a v současnosti s ní zajišťující všestrannou péči dětem zpravidla ve věku od tří do šesti let. Měla by být místem osobního rozvoje dítěte, místem získávání sociálních zkušeností, poznatků o světě i místem specifické přípravy na pokračující vzdělávání. Zřizovatelem mateřské školy je obec, může to být ovšem také církev nebo soukromý zřizovatel“ (Kuchařová, 2009, s. 78).

Podle školského zákona jsou mateřské školy považovány za součást školství, zatímco dříve byly vymezovány jako výchovná zařízení. Předškolní vzdělávání není povinné, avšak navštěvuje jej asi 90% dětí (Syslová, Borkovcová, Průcha, 2014).

Pemová, Ptáček a kol. (2013) uvádí, že školka a obecně jakékoliv předškolní vzdělávání, představuje velmi příznivý vliv na rozvoj i učení dítěte v dětství, ale nepochybně má pozitivní význam i pro jeho další životní etapy. Kvalitní a potřebám dítěte odpovídající výchovná péče, kterou poskytuje mateřská škola, je považována za významný počátek procesu celoživotního učení a vzdělávání, a tím i za jeden z důležitých předpokladů pozdějšího pracovního a životního uplatnění.

České předškolní vzdělávání je tradičně velmi vyspělé a kvalitní a lze jej charakterizovat těmito údaji:

- V České republice je v provozu téměř 4 900 mateřských škol, se 14 000 třídami. Navštěvuje je zhruba 342 tisíc dětí a pracuje v nich přes 25 tisíc učitelek. V průměru je v běžné třídě mateřské školy 23 dětí, v leckterých třídách i více.

- Zřizovatelem mateřských škol jsou v 96% obce, které je financují z přidělených částek ze státního rozpočtu. Vedle toho pracuje několik desítek soukromých, církevních a nejnověji také firemních či univerzitních mateřských škol.
- Míra účasti dětí v předškolním vzdělávání je v České republice vysoká. Je to jednak z důvodu velké zaměstnanosti žen-matek, jednak kvůli mírně rostoucí populační křivce v posledních letech. Každý rok však zůstává více než 30 000 dětí předškolního věku v domácí péči, neboť se nedaří je umístit v mateřských školách kvůli naplněné kapacitě mateřských škol. V roce 2011/2012 byl počet odmítnutých žádostí k přijetí do mateřských škol 49 186.

V České republice mají rodiny starající se o malé děti tyto možnosti:

- jesle,
- mateřské školy v režimu školského zákona,
- mateřské školy v režimu živnostenského zákona,
- firemní školka aneb mateřská škola určená pro vzdělávání dětí zaměstnanců,
- dětská skupina,
- nestátní neziskové organizace se zaměřením na péči o malé a předškolní děti,
- poskytování péče na nekomerčním základě (rodiče v domácnosti),
- chůva (Syslová, Borkovcová, Průcha, 2014).

„Pojetí a funkce školy se mění se změnami společenských potřeb. Ryze výchovná funkce z předešlého období se rozrůstá o další funkce tak, aby se mateřská škola mohla stát místem socializace dětí, které podporuje jejich osobnostní a sociální rozvoj a připravuje je na život osobní, pracovní i občanský“ (Syslová a kol. 2016, s. 17).

1.1.1 Výchova a vzdělávání v mateřské škole

„Dětství je považováno za plnohodnotnou součást života, a ne pouze za „přípravu na dospělost“. Proto i výchova je chápána jako přínosná pro daný okamžik, a ne jen jako příprava a výcvik na pozdější období života“ (Bruceová, 1996, s. 19).

Předškolní věk trvá typicky od 3 do 6 let. Kromě dalšího rozvoje mentálních funkcí a tělesných dovedností je hlavní charakteristikou tohoto období intenzita socializace a enkulturace – dítě si osvojuje normy společnosti, v níž žije (zejm. normy chování), a zejména

také vlastnosti jej obklopující kultury jako jsou hodnoty, stereotypy a předsudky (Průcha, 2016).

„Předškolní vzdělávání zabezpečuje uspokojování přirozených potřeb dítěte a rozvoj jeho osobnosti. Podporuje zdravý tělesný, psychický a sociální vývoj dětí a vytváří tak předpoklady pro jejich pozdější vzdělávání.“ (Šmelová, 2004, s. 104)

Dále Šmelová (2004) popisuje předškolní vzdělávání jako součást celoživotního vzdělávání. Má svůj podíl na rozvoji klíčových kompetencí nezbytných pro život jedince a vytváří předpoklady jeho dalšího kvalitního rozvoje. Předškolní vzdělávání nelze ztotožňovat se vzděláváním, které poskytuje základní škola, neboť má své zvláštnosti, které vycházejí zejména z doposud nehotových a postupně rozvíjejících se osobnostních struktur dítěte a jeho potřeb. Musí respektovat a přizpůsobit se vývojovým kognitivním, sociálním a emotivním potřebám dětí tohoto věku. Výchova a vzdělávání dítěte musí respektovat obecné a individuální potřeby dítěte a jeho zájmy. Mateřská škola by měla dětem poskytovat dostatek podnětů, být prostorem, v němž existuje určitá stálost a řád. Měla by vytvářet prostředí s dostatečným množstvím kvalitních citových a sociálních vztahů.

Průcha (2016) uvádí, že je nezpochybnitelné, že právě formální vzdělávání – spolu se sociokulturními charakteristikami rodin dětí je tím nejdůležitějším faktorem působícím na utváření vlastností dětské populace.

Podle Rýdla a Šmelové (2012) podporuje předškolní výchova a vzdělávání zdravý tělesný, psychický a sociální vývoj dítěte a vytváří optimální podmínky pro jeho individuální osobnostní rozvoj. Přispívá ke zvýšení sociálně kulturní úrovně péče o děti a vytváří základní předpoklady jejich pozdějšího vzdělávání. K zajištění výchovy dětí, které nemohou do mateřské školy docházet, poskytuje mateřská škola na žádost zástupce dítěte odborné konzultace při jeho výchově.

Podle mezinárodních výzkumů pomáhá účast dětí v předškolním vzdělávání vytvořit základy pro celoživotní učení a snižuje nerovnosti ve výsledcích vzdělávání. Význam předškolního vzdělávání roste zejména ve věku před vstupem do primárního vzdělávání (Syslová, Borkovcová, Průcha, 2014).

Dle úrovně ISCED je preprimární vzdělávání úroveň ISCED 0, obvykle určené dětem od 3 do 6 let se soustřeďuje na vzdělávací a výchovnou funkci, která je zaměřena na kognitivní a sociální rozvoj, rané učení a socializaci a položení základů nejjednodušších

dovednosti (čtení, psaní a počítání), které jsou nutné pro vstup do primární školy. (EURYDICE, 2006)

Dle Svobodové a kol., 2010 má být s ohledem na význam předškolního vzdělávání jako počáteční etapy celoživotního učení, zajištěna nejenom kvalita, ale i jeho dostupnost. Každému dítěti předškolního věku má být zajištěn zákonný nárok na předškolní vzdělávání.

„Vstupem většiny dětí do institucí předškolního vzdělávání se výrazně obohacují jejich sociální a komunikační kontakty a formují se vrstevnické vztahy a role“ (Průcha, 2016, s. 34).

1.1.2 Dostupnost mateřských škol

Aktuální demografická situace je charakteristická pozvolným nárůstem počtu dětí předškolního věku. Přestože se někteří demografové zdráhají pro tento stav používat termín „babyboom“, je zjevné, že počet narozených dětí je výrazně vyšší než kapacita stávajících zařízení péče o předškolní děti (Průcha, 2016, s. 18).

Tabulka č. 1: počet dětí začleněných v mateřských školách a přípravných třídách ZŠ

Školní rok	Děti v MŠ	Děti v přípravných třídách ZŠ
2005/2006	282 163	1 441
2010/2011	328 212	2 922
2011/2012	342 521	3 055
2012/2013	354 340	3 480
2013/2014	363 568	3 520

Z dat tabulky je zřejmý výrazný růst počtu dětí participujících v mateřských školách. V průběhu téměř deseti let po roce 2005/2006 se počet dětí v mateřských školách zvýšil o 81 505 dětí, což představuje nárůst o téměř 29%. Vedle toho je nutno brát v úvahu i to, že část dětí stále nemůže být umístěna v mateřských školách kvůli nedostatku míst. Např. v roce

2007/2008 celkem 13 409 dětí nemohlo být přijato do mateřské školy, v roce 2014/2015 to bylo dokonce 50 800 dětí.

Porovnáním počtu dětí začleněných v mateřských školách s celkovým počtem dětské populace příslušného věku (3-6 let), lze konstatovat, že míra participace českých dětí v předškolním vzdělávání je jedna z nejvyšších v Evropě (Pemová, Ptáček a kol., 2013).

Kuchařová (2009) uvádí, že téměř dvě třetiny obcí všech obcí jsou vybaveny mateřskými školami a téměř třetina zajišťuje dostupnost mateřských škol jinak.

- Situace v uspokojování poptávky po mateřských školách je špatná zejména v okolí největších měst, kromě Prahy zřejmě též Brna, Plzně a Českých Budějovic.
- Pouze v 58% obcí je dostupnost MŠ reálná pro všechny zájemce.
- Dostupnost péče v mateřských školách je výrazně diferenciována podle velikostní kategorie obce, ale nikoliv ve prospěch větších obcí. V obcích nad 50.000 obyvatel výrazně častěji nepřijmou všechny děti, které se k docházce hlásí.
- Míra zaměstnanosti žen v ČR ve věku 25 – 34 let, kdy mají nejčastěji dítě v kojeneckém až předškolním věku, činí 60 – 65% a později vzrůstá zhruba o 20%.

Vzrůstají absolutní počty neuspokojených žádostí o přijetí. Je to nepochybně ukazatel rostoucího zájmu o předškolní zařízení, kterému nabídka plně nepostačuje. Mezinárodní srovnávací analýzy poukazují na nedostatek zařízení denní péče o děti v mnohých evropských zemích jako na brzdu vyšší zaměstnanosti žen. Lze tedy říci, že rozpory mezi nabídkou a poptávkou v ČR existují. Jsou soustředěny převážně regionálně, do okolí velkých měst, kde je rozpor mezi nedostatečnou občanskou vybaveností a velkou mírou zaměstnanosti.

Tabulka č. 2: počty dětí v mateřských školách a počty žádostí o přijetí, jímž nebylo vyhověno, stav k 30. 9. 2007

	Děti celkem a	Nevyřízené žádosti b	b / (a + b)
Česká republika	291 194	13 409	0,044
Praha	29 859	1 735	0,055
Střední Čechy	33 818	3 804	0,101

Jihozápad	34 248	1 101	0,031
Severozápad	31 045	1 204	0,037
Severovýchod	44 737	1 185	0,026
Jihovýchod	47 116	2 233	0,045
Střední Morava	35 885	1 165	0,031
Moravskoslezsko	34 486	982	0,028

Ze všeho výše uvedeného se ukazuje, že špatná je situace zejména v okolí největších měst, kromě Prahy též Brna. Ačkoliv je docházka dětí do mateřské školy nepovinná, její návštěvnost je vysoká, a to především u čtyř a pětiletých dětí, z jejichž celkového počtu navštěvuje MŠ více než 90%. Vzhledem k faktu, že školky navštěvuje stále větší podíl dětí nejen ve věku nad pět let, ale také mladších než tři roky, přesahuje podíl dětí navštěvujících mateřské školy na populaci dětí ve věku 3-5 let 100% (Kuchařová, 2009).

Průcha a kol. (2016) uvádí, že v důsledku toho, že dosti velká část dětí není kvůli nedostatku míst každoročně přijímána do veřejných mateřských škol – například v roce 2012 to bylo 49 186 nepřijatých dětí -, rostl v posledních letech prudce počet soukromých mateřských škol, a to především ve velkých městech.

Tabulka č. 3: podle dat vztahujících se ke školním rokům 2000/2001 a 2006/2007 jsou v České republice evidovány tyto počty mateřských škol podle zřizovatele

Školní rok	Zřizovatel	Školy	Třídy	Děti
Stav k 30. 9. 2000	MŠMT	186	476	5 014
	obec	5 720	12 505	276 891
	soukromník	87	182	3 485
	církev	20	39	757

Školní rok	Zřizovatel	Školy	Třídy	Děti
Stav k 30. 9. 2006	MŠMT	8	15	118
	obec	4 631	12 041	278 795
	kraj	81	232	2 464
	soukromník	73	164	3 194
	církev	22	42	848

Z těchto dat je patrný vysoce převažující počet veřejných mateřských škol nad počtem soukromých a církevních škol. Dostupná data se sice vztahují k roku 2006 a v následujících letech se počet soukromých a církevních mateřských škol dále rozšířil, avšak jejich podíl je v celkovém souboru mateřských škol stále nízký.

Ve školním roce 2013/2014 bylo z celkového počtu 5 085 mateřských škol 4 794 škol veřejných (94,2%), 249 škol soukromých (4,9%) a 42 škol církevních (0,8%). Počet zřízených firemních mateřských škol není k dispozici (Průcha a kol. 2016).

1.2 Soukromá mateřská škola

„Do sektoru předškolního vzdělávání získali přístup jiní zřizovatelé než stát, resp. obce, tudíž se objevily mateřské školy soukromé a církevní, vedle dominantního proudu veřejných mateřských škol.“ (Průcha 2016, s. 121)

Soukromé mateřské školy může zřizovat soukromá právnická osoba, mohou být zřízeny na živnost, může je zřizovat církev, či to mohou být školky firemní. Všechny tyto předškolní zařízení mohou či nemusí být zapsány ve školském rejstříku. Pokud ovšem nejsou ve školském rejstříku zapsány, nemohou získat dotace ze státního rozpočtu.

Kuchařová (2009) uvádí, že soukromé mateřské školy nezapsané ve školském rejstříku jsou povinny respektovat obecně závazné platné právní předpisy jako je:

- obchodní a občanský zákoník,
- živnostenský zákon,

- správní řád,
- obecně platné hygienické předpisy (zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví)

Nevztahuje se na ně školský zákon č. 561/2004 Sb., ani zák. č. 563/2004 Sb. o pedagogických pracovnících. Soukromé školky je možné zakládat např. jako samostatné obchodní společnosti podle obchodního zákoníku – v. o. s. či s. r. o. nebo jako obecně prospěšnou společnost podle zák. č. 248/1995 Sb. nebo podle občanského zákoníku. Lze je zřídit jako součást podniku.

Pemová, Ptáček a kol. (2013) charakterizují v tabulce náležitosti, které musí či nemusí splňovat živnostenská provozovna, kterou bude soukromá mateřská škola Matýnek, založená pod firmou MadKid s. r. o.

Tabulka č. 4: charakteristika zařízení péče o předškolní děti

Živnostenská provozovna	
Právní forma (zákonná úprava)	Živnostenský zákon
Zřizovatel	Fyzické a právnické osoby s živnostenským oprávněním
Právní úprava hygienických, provozních a bezpečnostních norem	ANO
Povinný výchovný nebo vzdělávací program	NE
Povinná kvalifikační kritéria pro pečující osoby	NE pro děti starší 3let
Zákonem daný poměr počtu dětí a pečujících osob	NE
Věk dětí	Volná živnost od 3let

Minimální a maximální počet dětí ve skupině/třídě	Není upraveno
Zisk	ANO
Dotace na běžný provoz	NE
Daňové odpisy	NE

Soukromá mateřská škola Matýnek nebude zapsána ve školském rejstříku. Nebude tedy financována ze státního rozpočtu. Mateřská škola nemusí splňovat požadavky běžně kladené na školy a školská zařízení.

1.2.1 Pozitiva a negativa soukromých mateřských škol

Zřizování soukromých mateřských škol s sebou nese jistě spoustu negativ, na které je často upozorňováno. Ovšem jsou i pozitiva, které mohou tyto zařízení předškolní péče nabídnout.

- Soukromé mateřské školy, které nejsou zapsány ve školském rejstříku, mohou vést péči o děti bez kvalifikovaných pracovníků a vzdělávacích programů, dále také nepodléhají žádné evaluaci ani supervizi ze strany České školní inspekce.
- Další nevýhodou soukromých mateřských škol může být školné. Rodiče platí za pobyt dětí poměrně vysoké částky pohybující se od pěti do deseti tisíc korun měsíčně, podle délky začlenění dětí, nabízených služeb apod.
- Průcha (2016) uvádí, že výhodou soukromých mateřských škol je jejich flexibilita. Tyto školy působí buď s polodenním provozem, s celodenním provozem nebo s internátním zařízením. Mnohé z nich nabízejí nadstandartní vzdělávací benefity, které mohou být pro rodiče atraktivní.
- V soukromých mateřských školách mají také rodiče větší možnost, že své dítě umístí. A to i mladší děti, které se mohou ve státních mateřských školách umístit obtížněji.
- Výhodou soukromých mateřských škol může být dále rozmanitost, kterou nabízí ve výběru předškolních zařízení.

Ačkoliv nebude soukromá mateřská škola zapsána ve školském rejstříku, bude se snažit zachovat co nejlepší kvalitu zařízení v péči o předškolní děti. Bude se snažit co nejvíce

přiblížit hygienickým a bezpečnostním požadavkům kladeným na školy zapsané ve školském rejstříku a také přijmou zaměstnance s adekvátním pedagogickým vzděláním a pedagogickými schopnostmi. Dále se bude snažit udržet kvalitu výchovně-vzdělávacího procesu a řídit se Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání.

Rozhodně nebude místem, kde by šlo pouze o formy péče o dítě, kde hlavním účelem je zajistit bezpečnost a základní potřeby dětí, jak k tomu může docházet v jiných soukromých či firemních školkách.

1.2.2 Zachování kvality výchovy a vzdělávání v soukromých mateřských školách

Se vzrůstajícím počtem soukromých mateřských škol roste také počet škol, které nejsou kvalitní v různých bodech. Můžeme najít nedostatky v prostorech, vybavení, hygienických či bezpečnostních normách. Nedostatky se mohou také objevit v nedostatečně kvalifikovaném personálu nebo vedení mateřské školy, což může výrazně ovlivnit celkovou kvalitu výchovně-vzdělávacího procesu. Dalším nedostatkem výrazně snižujícím kvalitu výchovně-vzdělávacího procesu může být nezpracovaný či nekvalitně zpracovaný školní vzdělávací program, který soukromé mateřské školy neregistrované ve školském rejstříku nemají povinnost zpracovávat.

Proto lze považovat za důležité, aby se i ty zařízení pro péči o děti předškolního věku, které nejsou zapsány ve školském rejstříku, snažily co nejvíce udržet kvalitu výchovně vzdělávacího procesu. Toho lze dosáhnout tak, že se budou co nejvíce držet norem udávaných pro státní mateřské školy.

„Vyhovět současným prostorovým a hygienickým nárokům na kolektivní zařízení je velmi finančně nákladné. To brání jejich zřizování a rozvoji, čímž je významně ovlivňována nabídka služeb péče nejen z hlediska počtu míst, ale i z hlediska jejich kvality.“ (Průcha 2016, s. 55)

Pemová, Ptáček a kol. (2013) udávají podmínky, které by měly udržet kvalitu výchovně-vzdělávacího procesu v soukromých mateřských školách nezapsaných ve školském rejstříku. Jsou to podmínky personální, programové, prostorové a provozní.

Personální podmínky - kvalita personálu je naprosto klíčovým kritériem pro úspěšnost. Na první místo ji většinou kladou i samotní rodiče. Podcenění profesního zázemí zařízení může výrazně ohrozit úspěšnost.

Programové podmínky - i soukromé zařízení pro předškolní děti by mělo mít pravidelně nastavený program dne, kde má své místo jak rozvíjení dětí formou hry, tak rekreační činnost, polední odpočinek, relaxace.

Prostorové podmínky - prostorové podmínky jednotlivých typů předškolních zařízení jsou stanoveny u zákonem upravených typů zařízení v prováděcích zákonech a vyhláškách. Tyto normy upravují velikost, vnitřní vybavení i uspořádání prostor, ve kterých se pečuje o předškolní děti:

- vnitřní prostorové uspořádání,
- vnější prostory pro volnočasové aktivity,
- vybavení nábytkem,
- nároky na úklid a údržbu všech prostor i vybavení.

Provozní podmínky - provozní podmínky jsou upraveny jednak zákonnými normami, ale rovněž tak provozním řádem a smlouvou mezi zařízením a zákonnými zástupci dítěte. Provozní podmínky zohledňují:

- denní režim,
- rozhodování o způsobu přijetí, případně odmítnutí nebo vyloučení dítěte,
- práva a povinnosti zařízení zákonných zástupců dítěte,
- způsob a výše úhrady nákladů spojených s pobytem dítěte v zařízení,
- pojištění dětí, majetku a personálu,
- rozsah vedení spisové dokumentace a nakládání s osobními údaji.

Tyto podmínky nejsou v režimu živnostenského zákona povinny dodržovat, nýbrž je lze považovat za jakýsi základ pro kvalitu výchovy a vzdělávání.

Syslová, Borkovcová a Průcha (2014) poukazují na to, že kvalitu procesů vzdělávání a péči o děti dále ovlivňují faktory, jakými jsou například odborná příprava pedagogů, poskytování supervize či soustavné další odborné vzdělávání, využití monitorovacích systémů kvality v předškolních zařízeních. Dalším parametrem kvality může být například počet dětí na pracovníka, ale i kvalita vzdělávacího programu.

Dle Průchy (2016) si matky nejvíce cení kvalifikovanosti personálu mateřských škol a pedagogické činnosti. Jako pozitivní vnímají také vliv kolektivu na vývoj dítěte, oceňován je i vysoký bezpečnostní a hygienický standart.

Lze považovat za důležité, aby nově vznikající soukromá mateřská škola, která není zapsána ve školském rejstříku, dbala na přijetí pouze kvalifikovaného personálu, tedy dodržela minimálně zákonné požadavky a zaměřila se také na profesní kompetence a poté dále pedagogický personál vedla k dalšímu vzdělávání. Neméně důležité je také kvalitní zpracování školního vzdělávacího programu, který by měl vycházet z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Neméně důležité je také zhodnotit počet tříd a dětí, které budou na jednoho pedagoga. Na všechny tyto požadavky dbá i soukromá škola Matýnek.

To jak funguje škola uvnitř je velice důležité, ovšem za neméně důležité je také nutno považovat to, jak škola působí na veřejnost a to nejvíce na rodiče dětí. Polášková (2016) uvádí důležitost kvalitní propagace školy na veřejnosti - kvalitní propagace musí být založena na základě reálných skutečností, informací a aktivit týmu školy. Důvěryhodnost školy je tvořena několika aspekty, spoluprací a prezentací týmu školy na veřejnosti, informační kanály, možnostmi přístupu k informacím a osobností ředitelky školy. Ke zlepšení obrazu školy na veřejnosti přispívá efektivní komunikace v pedagogickém týmu, spolupráce školy s širší veřejností a organizacemi v okolí a převážně spolupráce s rodiči.

Spolupráce s rodiči je jedním z nejdůležitějších aspektů kvalitního fungování mateřské školy. Dle Poláškové (2016) stojí dítě v centru pozornosti a zájmu obou stran – rodičů i učitelů. Základním a nejdůležitějším společenstvím pro dítě je rodina. Mateřská škola se však stává vhodným a odborným doplněním rodiny. Rodič chce zpravidla pro své dítě to nejlepší. Škola by se proto měla zajímat o jejich názory na rozvoj jejich dítěte a společně hledat ty nejvhodnější výchovně-vzdělávací postupy. Je důležité podmínit zájem rodičů o dění v mateřské škole a předávat dostatek informací, aby měli možnost udělat si o zaměření konkrétní mateřské školy představu.

„Dobrou školu dělají lidé, kteří v ní pracují, učitelé, kteří se vzdělávají v oblastech profesních dovedností a v práci s dětmi využívají metody, které umožňují rozvoj každého z nich. Škola nemůže být lepší než její učitelé. Pro školu jsou nejdůležitější kvalitní učitelé a ředitel, který hledá způsoby a vytváří podmínky pro rozvoj kompetence svých učitelů s cílem umožnit dětem dosahovat jejich osobního maxima“ (Syslová a kol., 2016, s. 25).

1.3 Založení soukromé mateřské školy

V první řadě je třeba se rozhodnout, zda bude soukromou mateřskou školu provozovat fyzická nebo právnická osoba. V případě mateřské školy Matýnek bude zařízení předškolní péče provozovat firma MadKid s. r. o.

Další podstatným rozhodnutím je, jestli bude soukromé zařízení péče o předškolní děti zapsáno do školského rejstříku či nikoli. Pokud se zřizovatel rozhodne mateřskou školu zapsat do rejstříku škol, má nárok na státní dotace, ale musí počítat s tím, že je pro něj závazná legislativa MŠMT. V případě, že mateřská škola zapsána nebude, bude pro zřizovatele důležité zajistit financování mateřské školy a ne jen to, ale také kvalitu výchovně vzdělávacího procesu, který nepodléhá školské legislativě.

Mateřská škola Matýnek nebude zapsána ve školském rejstříku, tudíž je potřeba zohlednit financování mateřské školy a také zajištění potřebné kvality výchovně vzdělávacího procesu.

Průcha (2016, s. 124) uvádí, že „soukromé mateřské školy, jež nejsou registrované, nemusejí pracovat podle Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (2005), resp. mohou z něho vycházet, ale nejsou povinny dodržovat jeho požadavky. Pokud však nejsou zapsány ve školském rejstříku, nevzniká jim nárok na dotace ze státního rozpočtu. Musejí však splňovat hygienické předpisy pro mateřské školy a jesle podle vyhlášky ministerstva zdravotnictví č. 410/2005, o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých.“

Pokud má zřizovatel soukromé mateřské školy zapsané zařízení ve školském rejstříku, pojednává Kuchařová (2009), je základním dokumentem vymezujícím zřizování, organizaci a financování mateřské školy zákon č. 561/2004Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon).

1.3.1 Legislativa

Legislativní možnosti dle Permová, Ptáček a kol. (2013), kdy zařízení péče o předškolní děti lze provozovat:

- jako mateřské školy v souladu se školským zákonem,
- jako nekomerční služby péče o děti předškolního věku poskytované v souladu s obecně platnými právními předpisy,
- jako mimoškolní zařízení péče o předškolní děti podle živnostenského zákona.

Činnost předškolních zařízení nezařazených do rejstříku škol a školských zařízení podléhá režimu živnostenského zákona:

V případě, že jsou v zařízení pouze děti starší 3let, jedná se o živnost volnou, obor činnosti č. 72 „Mimoškolní výchova a vzdělávání pořádání kurzů, školení, včetně lektorské činnosti“, zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání. Kdy provozovatel nemusí splnit žádné kvalifikační nebo odborné požadavky. Jsou-li zařízení provozována dle živnostenského zákona, řídí se hygienické a provozní nároky vyhláškou č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz předškolních zařízení, aktuálním znění. Její jednotlivá ustanovení, např. nároky na hygienické zázemí, venkovní prostory apod., se liší podle toho, zda v zařízení pobývají děti pravidelně a dlouhodobě, nebo jsou zde děti příležitostně nebo krátkodobě. Zákon žádným způsobem nevymezuje obsah vzdělávacího nebo výchovného programu, tedy ani kvalitu poskytovaných služeb (Permová, Ptáček a kol.). Nejsou však specifikovány konkrétní podmínky pro poskytování péče o děti, například požadavky na počet dětí na jednu osobu, vedení evidence dětí, povinnost organizovat výchovně-vzdělávací program apod.

K získání živnostenského oprávnění na volnou živnost, obory činnosti č. 72, není třeba prokázat odbornou způsobilost. Pokud chce ovšem mateřská škola udržet jistou kvalitu výchově-vzdělávacího procesu, měl by se zřizovatel dále také zaměřit na legislativu, která se týká ryze školských zařízení, které jsou zapsány ve školském rejstříku.

Dle Bečvářové (2010) dne 1. 1. 2005 vstoupil v platnost školský zákon – zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním a jiném vzdělávání. Upravuje předškolní, základní, střední, vyšší odborné a některé jiné vzdělávání ve školách a školských zařízeních, stanovuje podmínky, za nichž se vzdělávání uskutečňuje, vymezuje práva a povinnosti fyzických osob při vzdělávání a stanovuje působnost orgánů vykonávajících státní správu a samosprávu ve školství.

Stručně tedy legislativa, která je pro soukromé mateřské školy nezapsané ve školském rejstříku vzdělávající děti od tří let povinná:

- Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání - živnost volná, obor činnosti č. 72 „Mimoškolní výchova a vzdělávání pořádání kurzů, školení, včetně lektorské činnosti“.
- Vyhláška č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz předškolních zařízení.
- Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce.

Dále přehled zákonů a vyhlášek, které by mohly zřizovatele soukromých zařízení v péči o předškolní děti nezapsané ve školském rejstříku zajímat, avšak nejsou pro ně povinná, ale mohou pomoci k udržení kvality výchovně-vzdělávacího procesu, dle Veselé (2009):

- Zákon č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon).
- Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů.
- Vyhláška MŠMT č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění vyhlášky č. 43/2006 Sb.
- Vyhlášku MŠMT č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných ve znění vyhlášky č. 62/2007 Sb.

1.3.2 Financování

Permová, Ptáček a kol. (2013) ve své publikaci, která má být nápomocnou novým zřizovatelům soukromých mateřských škol, poukazují na to co je potřeba zohlednit při sestavování finančního plánu při samostatném financování zařízení:

- prostorové podmínky,
- způsob zajištění venkovních prostor,
- způsob zajištění stravování,
- formu vlastnického vztahu/práva,
- právní vztah k majetku a vybavení zařízení,
- předpokládanou kapacitu zařízení,
- provozní nároky.

Dále uvádí, že samotné investiční náklady pak můžeme rozdělit do následujících skupin:

- náklady na stavební úpravy prostor, včetně projektové dokumentace a náklady na úřední rozhodnutí,
- vybavení ložnice,
- vybavení jídelny,
- vybavení toalet a koupelen,
- vybavení šatny,
- didaktické a herní vybavení,
- administrativní vybavení pro pedagogický personál,
- vybavení technikou,
- technické vybavení.

Celkové náklady lze předpokládat 25.000,- na jedno dítě (včetně DPH). Rozpočet nezahrnuje náklady na stavební práce a vybavení venkovních prostor.

Provozní náklady lze dělit do několika skupin:

- mzdové náklady,
- provozní náklady,
- průběžný nákup pomůcek a potřeb.

1.3.3 Personální zajištění

Pro zajištění kvality výchovně-vzdělávacího procesu je důležité přijmout kvalifikovaného pedagoga s profesními kompetencemi. Mateřská škola Matýnek bude přijímat jednoho pedagoga a to s odbornou vysokoškolskou kvalifikací. Dalším požadavkem bude dovednost hry na alespoň jeden hudební nástroj. Výhodou by byly absolvované kurzy minimálně logopedického asistenta a Metody dobrého startu. Pokud nebude mít tyto či jiné kurzy absolvované, ale bude vyhovující v dalších bodech, je možné nechat pedagoga dále vzdělávat a kurzy absolvovat dodatečně. Další podmínkou bude kladný vztah ke sportu a pohybovým dovednostem.

Rýdl a Šmelová (2012, s. 107) pojednávají o odborné kvalifikaci pedagoga - „učitel mateřské školy získává odbornou kvalifikaci:

- a) vysokoškolským vzděláním získaným studiem v akreditovaném studijním programu v oblasti pedagogických věd zaměřené na pedagogiku předškolního věku,
- b) vyšším odborným vzděláním získaným ukončením akreditovaného vzdělávacího programu vyšší odborné školy v oboru vzdělání zaměřeném na přípravu učitelů předškolního vzdělávání,
- c) středním vzděláním s maturitní zkouškou získaným ukončením vzdělávacího programu středního vzdělávání v oboru vzdělání zaměřeném na přípravu učitelů předškolního vzdělávání.“

1.4 Školní vzdělávací program

I když mateřská škola Matýnek jako soukromé zařízení nezapsané ve školském rejstříku není povinná se řídit kurikulárními dokumenty českého školství, považují za důležité, aby z nich vycházel její Školní vzdělávací program.

„Kurikulum v širším pojetí - V současné době se dává přednost širokému pojetí, které zahrnuje veškerou zkušenost, kterou žáci získávají ve škole a v činnostech ke škole se vztahujících, její plánování a hodnocení“ (Průcha, Walterová, Mareš, 2009, s. 136).

Školní kurikulum představuje nejen vzdělávací program, ale současně i život školy a vše, co s ním souvisí. Někteří autoři jej dělí na formální, neformální a skryté (Svobodová, 2010).

- Formální – zahrnuje komplexní projekt cílů, obsahu, prostředků a organizace vzdělávání, realizaci projektovaného kurikula ve vzdělávacím procesu a způsoby kontroly a výsledků vzdělávacího procesu.
- Neformální – zahrnuje aktivity a zkušenosti vztahující se ke škole, domácí studium, úkoly a přípravu žáků na vyučování.
- Skryté – postihuje další souvislosti života školy, jež nejsou obvykle explicitně vyjádřeny v programech a jsou obtížně postižitelné: etos a klima školy, vzdělávací hodnoty, vztahy mezi učiteli a žáky, vztahy mezi školou a dalšími zdroji vzdělávání, způsoby diferenciací žáků, pravidla chování ve třídě, sociální struktura třídy,

charakter školního prostředí, implicitní obsah učebnic a učitelova výkladu apod. (Syslová a kol., 2012)

Pedagogický slovník (2001) rozlišuje tři základní významy pojmu kurikulum:

- vzdělávací program, projekt, plán,
- průběh studia a jeho obsah,
- obsah veškeré zkušenosti, kterou žáci získávají ve škole a v činnostech ke škole se vztahujících, její plánování a hodnocení.

„Mezi nejdůležitější dokumenty na národní úrovni patří Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje výchovně-vzdělávací soustavy v ČR, který vymezuje rámeček vzdělávací politiky státu, dlouhodobé cíle i pořadí jejich důležitosti, a Národní program vzdělávání definující základní vývojové trendy v oblasti školství a vzdělávání ve střednědobém horizontu“ (Bečvářová 2010, s. 23). Předškolní vzdělávání je v Bílé knize věnována velká pozornost, jasně jsou deklarovány jeho cíle a podmínky.

Syslová, Borkovcová a Průcha (2014) uvádí, že v České republice je pro předškolní vzdělávání, stejně tak jako pro další etapy institucionálního vzdělávání uplatňován systém tzv. dvouúrovňového kurikula. Kurikulární dokumenty jsou vytvářeny na dvou úrovních – státní a školní. Státní úroveň představuje Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání (RVP PV), který vymezuje závazný rámeček vzdělávání, a zajišťuje tak, aby všechny děti dostaly ve vzdělávacích institucích srovnatelnou kvalitní úroveň vzdělávání a péči. Školní úroveň představují školní vzdělávací programy, podle nichž se uskutečňuje vzdělávání na jednotlivých školách. Školní vzdělávací program si vytváří každá škola podle zásad stanovených v RVP PV. Od roku 2005 byly postupně zaváděny Rámcové vzdělávací programy jako celostátně závazné a na jejich základě si všechny školy příslušné úrovně musejí vypracovávat školní vzdělávací programy, podle nichž realizují výuku. Hlavním novým rysem těchto programů je to, že jsou zacíleny na osvojování určitých kompetencí žáky a studenty a formulují standardy (výstupy) vzdělávání, jichž má být dosahováno.

Na základě Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání se také realizují školní vzdělávací programy v mateřských školách. Tento dokument pro ně představuje závazné východisko pro tvorbu jejich školních vzdělávacích programů a tím i práci učitelek mateřských škol.

Vzdělávání v mateřských školách směřuje k osvojování základů klíčových kompetencí, čímž dítě současně získává předpoklady pro svoje celoživotní vzdělávání. Klíčové kompetence udávají pedagogům jednoznačný směr, kam má předškolní vzdělávání směřovat a o co má usilovat (Syslová, Borkovcová, Průcha, 2014). Klíčové kompetence jsou ale v RVP PV pouze dílčí částí v nastaveném systému vzdělávacích cílů. RVP PV pracuje se čtyřmi cílovými kategoriemi. Stanovuje cíle v podobě záměrů a cíle v podobě výstupů, a to nejprve v úrovni obecné a následně pak v úrovni oblastní.

Rámcový vzdělávací program dále vymezuje také hlavní požadavky, podmínky a pravidla pro vzdělávání dětí předškolního věku.

Pro dobře fungující mateřskou školu je důležité mít kvalitně zpracovaný školní vzdělávací program. Zpracování školního vzdělávacího programu vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání a měli by se na něm podílet všichni účastníci předškolního vzdělávání v dané škole. Každý školní vzdělávací program by měl být originálem daným pro konkrétní mateřskou školku dle jejich podmínek a možností.

Mateřská škola Matýnek má vypracovaný školní vzdělávací program V pohybu s Matýnkem. Je zatím jen ve fázi plánu, jelikož reálně mateřská škola ještě neexistuje. Po otevření mateřské školy musí být Školní vzdělávací program upraven konkrétně dle toho, co bude moct mateřská škola opravdu nabídnout.

Bečvářová (2010) uvádí náležitosti, které musí dle RVP PV Školní vzdělávací program obsahovat. Dělí do sedmi okruhů:

- identifikační údaje,
- obecná charakteristika školy,
- podmínky vzdělávání,
- charakteristika vzdělávacího programu,
- vzdělávací obsah,
- evaluační systém.

1.4.1 Vzdělávací obsah ŠVP

Důležitou součástí školního vzdělávacího programu je vzdělávací obsah. Udává rámec pro pedagogy a tvorbu jejich třídních vzdělávacích programů. Vzdělávací obsah by měl být stanoven tak, aby byl prostředkem k naplňování vize školy.

„Vzdělávací obsah obsahuje konkrétní nabídku integrovaných bloků charakterizovaných názvem, pedagogickými záměry a činnostními okruhy pokrývajícími všech pět vzdělávacích oblastí.“ (Syslová a kol., 2012, s. 221)

Dle RVP PV představuje vzdělávací obsah kompaktní, vnitřně propojený celek, jehož členění do oblastí je třeba vnímat pouze jako pomocné. Pro učitelku MŠ to znamená, že vzdělávací obsah je pro ni sice závaznou normou, ale může s ní zacházet způsobem, který jí vyhovuje a je pro ni přínosný.

1.4.2 Evaluace

Soukromé mateřské školy neregistrované ve školském rejstříku nepodléhají kontrolám České školní inspekce, ani žádným jiným kontrolám zvenčí. Proto lze považovat za nutné, aby alespoň zřizovatel soukromé mateřské školy nastavil ve školním vzdělávacím programu jistý evaluační plán a toho se v průběhu celého školního roku držel. Tímto způsobem může být schopen lépe udržet kvalitu výchovně-vzdělávacího procesu, mít průběh výchovy a vzdělávání dětí více pod kontrolou a udržet si lepší přehled o vývoji mateřské školy.

Bečvářová (2010) označuje evaluaci v pedagogické praxi jako řízené hodnocení podle předem určených pravidel. Na rozdíl od hodnocení je tedy evaluace kvalitativně i kvantitativně vyšší, zahrnuje průběžné vyhodnocování podmínek vzdělávání, procesů vzdělávání, výsledků vzdělávání i programových dokumentů, jejich kvality včetně naplňování stanovených cílů. Je to proces systematického shromažďování informací a analýzy informací podle předem stanovených kritérií za účelem dalšího rozhodování.

1.5 Shrnutí teoretické části

Teoretická část práce nabízí východiska ke vzdělávání v mateřských školách v české republice. Poukazuje na důležitost výchovy a vzdělávání v předškolním věku a s tím související vysokou účast dětí v předškolním vzdělávání.

Dostupnost mateřských škol není dostačující pro umístění všech dětí předškolního věku a to především ve velkých městech. Proto se začala rozvíjet síť soukromých mateřských škol zřizovaných buď firmami nebo soukromými právníckými či fyzickými osobami.

Toto s sebou nese jak negativní důsledky, tak pozitiva. Negativní důsledky jsou především v možném snížení kvality vzdělávání u soukromých mateřských škol nezařazených do školského rejstříku, které nepodléhají legislativě MŠMT. Proto je důležité se zaměřit převážně na oblast kvality, při zřizování takové soukromé mateřské školy. Mezi další negativa u těchto soukromých zařízení lze zařadit vysoké školné, které si nemohou dovolit všichni rodiče. Pozitiva jsou znatelné ve větší dostupnosti zařazení dětí do předškolního vzdělávání, a to i dětí mladšího věku. Dále soukromé mateřské školy mohou nabízet větší rozmanitost či nabídku ve svém vzdělávacím obsahu.

Při zakládání soukromé mateřské školy je důležité rozhodnout se, jestli bude předškolní zařízení zapsáno ve školském rejstříku či nikoli. Ty školy, které nebudou zařazeny do školského rejstříku, se řídí zákonem č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání - živnost volná, obor činnosti č. 72 „Mimoškolní výchova a vzdělávání pořádání kurzů, školení, včetně lektorské činnosti“, vyhláškou č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz předškolních zařízení a zákonem č. 262/2006 Sb., zákoník práce.

Mnoho soukromých mateřských škol, které nejsou zapsány ve školském rejstříku a tudíž ani nejsou financovány státem, neunesou finanční náklady spojené s fungováním a provozem. Proto je velmi důležité si v prvopočátku vytvořit finanční plán.

Po zřízení zařízení péče o předškolní děti, které není zapsáno ve školském rejstříku, je důležité zajistit kvalitu výchovně-vzdělávacího procesu, jelikož tyto zařízení nepodléhají žádným kontrolám ze strany MŠMT ani ČŠI. Proto je vhodné znát legislativu a kurikulární dokumenty státních mateřských škol.

Je důležité (i když to pro tyto školy není povinné) zajistit odborně kvalifikovaného pedagoga s profesními kompetencemi. Vytvořit školní vzdělávací program vycházející z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání a to včetně vzdělávacího obsahu a evaluačního systému školy.

To, jak bude dále mateřská škola fungovat po jejím otevření a určité době je v rukou zřizovatele a celého personálu. Jestli bude opravdu kvalitní, dokáží poznat a ohodnotit především rodiče dětí, se kterými by měla mateřská škola co nejvíce spolupracovat.

2 Praktická část

V druhé části práce je vypracován projekt k založení soukromé mateřské školy Matýnek, fungující pod firmou MadKid s.r.o.

V úvodu je projekt zaměřen na stručný průzkum místního trhu, určení náležitostí k fungování soukromé mateřské školy a finanční plán. Hlavní částí projektu je Školní vzdělávací program pod názvem V pohybu s Matýnkem a jeho Obsah vzdělávání.

2.1 Průzkum místního trhu

Pro efektivní zpracování projektu pro založení soukromé mateřské školy hraje důležitou roli v první řadě průzkum trhu. Konkrétněji místního trhu v kraji Jihomoravském a poté přímo oblasti Brno-město, Brno-venkov. Průzkum je zaměřen především na počty narozených dětí v letech 2014 a 2015 a školní rok 2014/2015 a počty nepřijatých dětí k předškolnímu vzdělávání.

Všechny uvedené údaje pochází ze získaných dat Českého statistického úřadu, Ministerstva školství mládeže a tělovýchovy a tiskových zpráv Brna města.

2.1.1 Česká republika

Počty živě narozených dětí v České republice dle údajů z Českého statistického úřadu od roku 2013 opět stoupají:

Tabulka č. 5: počet živě narozených dětí v ČR, 2005 – 2015

Česká republika – počet živě narozených dětí	
2005	102 211
2006	105 831
2007	114 632
2008	119 570
2009	118 348

2010	117 153
2011	108 673
2012	108 576
2013	106 751
2014	109 860
2015	110 764

2.1.2 Jihomoravský kraj

Dle Krajské správy Českého statistického úřadu v Brně z měsíce září roku 2014, jsou kapacity mateřských škol nedostačující: „Kapacity mateřských škol, i přes nárůst počtu míst, jsou stále nedostačující. V Jihomoravském kraji bylo ve školním roce 2014/2015 v provozu celkem 657 mateřských škol s 1, 8 tisíci třídami a navštěvovalo je více jak 41,3 tisíce dětí. Počet mateřských škol se ve školním roce 2014/2015 proti předchozímu období navýšil o 10. Nejvíce nových zařízení pro děti bylo zprovozněno v okrese Brno-město (7 zařízení), v okrese Vyškov byla síť mateřských škol rozšířena o 2 a v okrese Znojmo o 1 zařízení. Porodnost v uplynulých 25 letech dosáhla svého dna v letech 1996 až 2001, kdy počet živě narozených nedosahoval 10 tisíc. V roce 2002 počet živě narozených dětí překročil tuto hranici a v letech 2008 až 2010 se rodilo více než 13 tisíc dětí. Zreduované kapacity mateřských škol z dřívějších let, které kopírovaly stávající demografický vývoj, nebyly schopné vyhovět všem požadavkům o umístění dětí. K meziročnímu navýšení počtu míst v mateřských školách došlo ve školním roce 2006/2007, kdy mateřské školy přijaly 31,5 tisíce dětí a od tohoto školního roku se předškolní zařízení otevírala pro stále více dětí. Ve školním roce 2014/2015 to bylo o 9,9 tisíce dětí více v porovnání se školním rokem 2006/2007. I přes postupné rozšiřování provozů v mateřských školách, nebylo ve sledovaném období vyhověno 10,6 tisícům žádostem o přijetí. Z celkového počtu dětí, které navštěvovaly jihomoravské mateřské školy, chodila více jak polovina dětí do 299 zařízení provozovaných na území okresů Brno-město a Brno-venkov. V meziokresním srovnání se počet dětí ve třídě pohyboval od 22,6 v okrese Vyškov do 24,4 v okrese Blansko.“

Tabulka č. 6: počty živě narozených dětí v Jihomoravském kraji v letech 2014, 2015

Počet živě narozených dětí v Jihomoravském kraji v letech 2014 a 2015	
2014	12 802
2015	12 771

Tabulka č. 7: počty přijatých dětí do mateřských škol v Jihomoravském kraji

Počet přijatých dětí do mateřských škol v Jihomoravském kraji	
2006/2007	31 466
2007/2008	32 170
2008/2009	33 181
2009/2010	34 615
2010/2011	36 377
2011/2012	38 072
2012/2013	39 489
2013/2014	40 498
2014/2015	41 330

2.1.3 Brno město, Brno venkov

Poslední tabulka ukazuje už přímo počty živě narozených dětí v okrese Brno v letech 2014 a 2015.

Tabulka č. 8: počty živě narozených dětí okres Brno v letech 2014, 2015

Počet živě narozených dětí okres Brno v letech 2014 a 2015		
	2014	2015
Brno – město	4 427	4 405
Brno – venkov	2 507	2 533
Celkem	6 934	6 938

2.1.4 Počty přijatých dětí do mateřských škol v Brně ve školním roce 2014/2015

Ve školním roce 2014/2015 bylo přijato do brněnských mateřských škol celkem 3 867 nových dětí, přičemž 641 dětí (rodičů) se rozhodlo pro odklad školní docházky. Přihlášku do MŠ poslalo počátkem roku 2014 téměř 5000 dětí (z toho 1100 netříletých). Do mateřských škol byly přijaty všechny brněnské děti šestileté, pětileté a čtyřleté. K předškolnímu vzdělávání bylo přijato 91% dětí tříletých, a také 7% dětí netříletých, které mají trvalé bydliště ve městě Brně a přihlásily se na celodenní docházku. Do MŠ se nedostalo 385 tříletých dětí. K měsíci září roku 2014 byla dle ředitelek mateřských škol kapacita zcela zaplněna. Brno provozuje 137 mateřských škol s celkovou kapacitou 11 492 dětí.

2.1.5 Shrnutí výsledků průzkumu

Od roku 2013 v české republice opět stoupají počty narozených dětí. Podle českého statistického úřadu nebylo vyhověno mnoha žádostem o přijetí k předškolnímu vzdělávání v Jihomoravském kraji, i přes rozšiřování provozů v mateřských školách. Brněnské mateřské školy mají svou kapacitu zcela zaplněnou.

2.2 Založení soukromé mateřské školy

K založení soukromé mateřské školy je v prvé řadě potřeba vytvořit její právní formu, v tomto případě založení s.r.o. Dále vytvořit konkrétní vzdělávací program, školní a provozní řád mateřské školy. Určit podmínky fungování mateřské školy a řídit se dle hygienických a bezpečnostních norem.

2.2.1 Založení s.r.o.

Mateřská škola Matýnek bude založena jako čistě soukromá, tudíž její právní forma bude s.r.o. Pro založení soukromé mateřské školy je nutná odborná způsobilost, a to pro získání příslušného živnostenského oprávnění. Jelikož mateřská škola bude přijímat děti ve věku od tří let, jedná se o volnou živnost Mimoškolní výchova a vzdělávání, pořádání kurzů, školení, včetně lektorské činnosti. Obsahem této živnosti je výchova dětí nad tři roky věku v předškolních zařízeních, výuka v soukromých školách a zařízeních sloužících odbornému vzdělávání, pokud tato nejsou zařazena do rejstříku škol a školských zařízení. V rámci této živnosti lze nabízet i kroužky a různé zájmové aktivity.

Mateřská škola Matýnek bude založena pod firmou MadKid s. r. o., která je zapsána v obchodním rejstříku firem od ledna 2018.

2.2.2 Vzdělávací program

Jako soukromá mateřská škola nemusí Matýnek podléhat přesným vzdělávacím rámcům Ministerstva školství mládeže a tělovýchovy, avšak bude z tohoto rámce čerpat a přizpůsobí si ho svým potřebám a podmínkám co nejvíce to bude možné.

2.2.3 Školní a provozní řád

K otevření soukromé mateřské školy, která není zapsána ve školském rejstříku, není nutné vypracování školního a provozního řádu školy. Provozní řád určuje denní režim, docházku do mateřské školy, režim stravování a všech aktivit mateřské školy. Školní řád pak spíše definuje stanovy obchodní společnosti. Stanovuje provozovatele, vymezuje proces schválení nástupu dítěte, práva a povinnosti rodičů, chování zaměstnanců, způsob placení školného apod. Tyto náležitosti budou součástí Školního vzdělávacího programu.

2.2.4 Počet dětí ve třídě

Mateřská škola Matýnek se nemusí řídit vyhláškou č. 14/2005, o předškolním vzdělávání, kdy má mateřská škola s jednou třídou nejméně 15 dětí. Mateřská škola se dvěma a více třídami má nejméně v průměru 18 dětí ve třídě. Mateřská škola Matýnek bude mít k dispozici jednu třídu o maximální kapacitě 15 dětí.

2.2.5 Stravování

Stravování mateřských škol zapsaných ve školském rejstříku se řídí vyhláškou č. 107/2005 Sb., o školním stravování. Tato vyhláška rozlišuje mezi školní jídelnou a výdejnou.

V mateřské škole Matýnek se budou připravovat snídaně, dopolední a odpolední svačinka, tudíž kuchyně bude zřízena. Obědové stravování bude probíhat formou výdejny, tudíž bude vydávat jídla, která připravuje jiný provozovatel stravovacích služeb.

2.2.6 Hygienické normy

Mateřská škola Matýnek bude plně podléhat hygienickým požadavkům na mateřské školy, které upravuje vyhláška 410/2005 Sb. o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání mladistvých.

2.3 Finanční plán

Na založení soukromé mateřské školy Matýnek budou využívány osobní peněžní prostředky. Předpokládaná částka za nájem a inkaso je určena na základě průzkumu prostor k pronájmu na webových stránkách realitních kanceláří. Částka za stravné není v rozpočtu uvedena, jelikož se neřadí mezi výdělečnou částku mateřské školy. Celá částka i s případným měsíčním přebytkem bude vyhrazena na stravování pro děti.

Tabulka č. 9: Finanční plán

Předpokládané počáteční výdaje	
První nájemné se zálohou	50.000,-
Drobné rekonstrukce, úprava sociálního zařízení, vymalování...	50.000,-
Vybavení nábytkem a didaktickými pomůckami - kancelář, šatny, jídelna, ložnice, koberec...	80.000,-
Hračky, Didaktické pomůcky	30.000,-
Vybavení kuchyňky a provozní materiál - lednice, mikrovlnka	20.000,-
Administrativní vybavení, knihovna, vybavení kanceláře	50.000,-

Rezerva - realitní kancelář, úřední rozhodnutí aj.	20.000,-
Celkem	300.000,-
Předpokládané měsíční příjmy při zaplnění kapacity 15ti dětí	
Školné měsíční	5.000,-
Počet dětí	15
Celkem	75.000,-
Předpokládané měsíční výdaje	
Nájem	15.000,-
Inkaso	5.000,-
Plat pedagoga (15.000,-*1,34)	20.100,-
Další výdaje – spotřební materiál MŠ, sanitární prostředky, kancelářské pomůcky apod.	5.000,-
Celkem	45.100,-
Předpokládaný výsledek hospodaření za měsíc	29.900,-
Čistý příjem (-19% DPH)	24.219,-

Rozpočet nezahrnuje náklady na venkovní prostory, jelikož zatím není známo, v jakém stavu bude okolí mateřské školy a jestli bude nutná investice.

2.3.1 Další plánování

- Sehnat vhodné prostory k pronájmu – prostorově vyhovující, zrekonstruované, sloužící k účelu podnikání, s nájmem do 15.000,- za měsíc.
- V prostorech vykonat drobnou rekonstrukci – sociální zařízení, kuchyňka, uklízení kumbál (včetně prádelního koutu), vymalování prostor.

- Nakoupit nábytek a didaktické pomůcky, vybavit prostory – koberec, šatny, nábytek do třídy a kanceláře, hračky a ostatní pomůcky.
- Založit dokumentaci mateřské školy.
- Přijmout vhodného pedagoga na základě předem určených požadavků.
- Sehnat vývařovnu pro přípravu obědů pro děti. Strava by měla být pestrá a výživná, v dostatečně velkých porcích pro děti.

2.3.2 Propagace mateřské školy Matýnek

Pro naplnění plného počtu dětí k začátku školního roku, je důležitá propagace mateřské školy. Obeznamení veřejnosti o otevření nového soukromého zařízení v jejich okolí. K tomuto účelu lze využít elektronické i písemné zdroje.

- Založení jednoduchých konstantních webových stránek s důležitými údaji.
- Založení stránek na sociální síti, které budou průběžně spravovány a doplňovány o důležité informace, fotografie apod.
- Vytvoření plakátů, letáčků a vizitek, které budou umístěny na strategických místech.

2.4 Školní vzdělávací program

Školní vzdělávací program je veřejným dokumentem a slouží jako závazný dokument pro všechny zaměstnance mateřské školy. Je vytvořen na základě Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Tento školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání (dále jen ŠVP PV) vstupuje v platnost od prvního dne otevření mateřské školy Matýnek, jeho předběžný časový rámec je 4 roky. ŠVP PV je možné průběžně dotvářet a to dle aktuálních podmínek vzdělávacího procesu, jenž ovlivňují partneři MŠ, zaměstnanci školy, rodiče a především potřeby dětí.

2.4.1 Identifikační údaje mateřské školy

Dne 24. ledna 2018 byla v obchodním rejstříku firem zapsána firma MadKid s. r. o., pod touto firmou se bude otevírat soukromá mateřská škola Matýnek se sídlem v Brně. Ředitelkou mateřské školy je Bc. Marie Aguilarová jako jediná zodpovědná osoba.

Tabulka č. 10: identifikační údaje mateřské školy

Název instituce:	Soukromá mateřská škola Matýnek, MadKid s. r. o. (dále jen Matýnek)
Právní instituce:	společnost s ručením omezeným (dále jen s.r.o.)
Ředitelka MŠ:	Bc. Aguilarová Marie
Další personál:	Pí učitelka
Místo otevření:	Brno-město
Telefon:	733 518 499
Kapacita:	15 dětí, smíšená třída
Typ:	S celodenní péčí
Provoz:	7.00 – 17.00

2.4.2 Předmět hlavní činnosti

Předškolní vzdělávání podporuje rozvoj osobnosti dítěte předškolního věku, podílí se na jeho zdravém citovém, rozumovém a tělesném rozvoji a na osvojení základních pravidel chování, základních životních hodnot a mezilidských vztahů. Předškolní vzdělávání vytváří základní předpoklady pro pokračování ve vzdělávání. Předškolní vzdělávání napomáhá vyrovnávat nerovnoměrnosti vývoje dětí před vstupem do základního vzdělávání a poskytuje speciálně pedagogickou péči dětem se speciálními vzdělávacími potřebami.

Dále se mateřská škola řídí memorandem dítěte (příloha č. 1).

2.4.3 Podmínky vzdělávání

Jelikož je mateřská škola prozatím ve stádiu plánování, určuje projekt podmínky vzdělávání spíše orientačně a v ideálním případě.

Tabulka č. 11: Materiální podmínky vzdělávání

Materiální podmínky
Mateřská škola Matýnek bude disponovat jednou velkou místností, která bude rozdělena na pracovní a jídelní část, kde budou stolečky s židlemi, herna s kobercem a relaxační část s lůžky na odpočívání. Samostatné místnosti budou kancelář, kuchyňka a umývárna. Před vchodem do třídy bude šatna se skříňkami a botníkem.
Celá třída je vybavena novým vybavením, které splňuje bezpečnostní normy. Děti budou mít k dispozici dostatek hraček a didaktických pomůcek. Zároveň pedagog bude mít k dispozici vybavení, které bude odpovídat jeho potřebám k plnohodnotné práci s dětmi a to včetně literatury k jeho dalšímu rozvoji.
Prostředí mateřské školy bude připraveno tak, aby se v něm děti i zaměstnanci cítili pohodlně a v bezpečí, aby bylo příjemné a přizpůsobené i pro delší pobyt.
Při pobytu venku bude pedagog využívat blízkých hřišť či přírodních prostor, vždy však po předchozí kontrole stavu a zvážení bezpečnosti.

Tabulka č. 12: Životospráva dětí

Životospráva dětí
Dětem bude poskytována strava čtyřikrát denně, a to snídaně, dopolední svačinka, oběd a odpolední svačinka. Strava bude pestrá a rozmanitá – ovoce, zelenina, mléčné výrobky, čerstvé pečivo, polévky, hlavní jídlo. Děti nebudou do jídla nuceny, ale budou vhodně motivovány alespoň k ochutnání.
Pitný režim bude k dispozici dětem po celý den – voda, čaj, mléko, bílá káva, minerální voda, džusy. Děti si budou moci vybrat, dle toho co upřednostňují. Dětem nebude nuceno mléko.
Prostory v mateřské škole budou dostatečně velké pro osobní prostor a hru každého dítěte. Děti budou mít k dispozici relaxační část, kde si mohou hrát v klidu samostatně, pokud nestojí o společnost ostatních dětí.

Denní řád v mateřské škole bude dodržován tak, aby děti dopředu věděly, co je čeká a cítily tak pocit bezpečí a jistoty. Je potřeba dodržovat stále opakující se režim a o každé změně děti včas informovat a vysvětlit, aby nebyly zaskočeny.

Úkolem pedagoga je udržovat čerstvé ovzduší ve třídě, tedy větrat a to především před spaním a při pohybové aktivitě dětí.

Pedagog musí dodržovat denně minimálně dvě hodiny pobytu dětí mimo mateřskou školu a to buď formou vycházky, her v okolním přírodním prostředí, poznávání města či kultury, sportovních činností a dalších aktivit.

Tabulka č. 13: Psychosociální podmínky vzdělávání

Psychosociální podmínky

Všechny děti ve třídě musí mít rovnocenné postavení. Pedagog musí respektovat individualitu každého dítěte a respektovat styl výchovy z jeho přirozeného rodinného prostředí.

Pedagog na děti netlačí, nevystavuje je stresu či spěchu, respektuje jejich individuální tempo. Vzdělávací nabídka je přizpůsobená věku a vývoji dětí, nepřeskakuje vývojové stádia. Je převážně prakticky využitelná v běžném životě dětí. Pedagog se snaží vyjadřovat pozitivně, nepoužívá negaci či nálepkování dětí. Navazuje ve třídě příjemnou kamarádskou atmosféru. Představuje pro děti přirozenou autoritu. Je pro děti vzorem a zároveň osobou, které mohou důvěřovat.

Děti jsou jasně seznámeny s pravidly třídy, která jsou pro ně jasná, srozumitelná a neměnná.

Tabulka č. 14: Organizace vzdělávání

Organizace

Pedagog dodržuje denní režim, avšak je také velmi flexibilní. Děti mají také dostatek času a prostoru pro spontánní hru, ať už v prostředí mateřské školy, či venkovním prostředí.

Děti jsou motivovány k samostatné činnosti, nejsou jim předkládány hotové poznatky či

podklady.
Při plánování činností třídy dbá pedagog na individuální možnosti všech dětí – aby se mohly zapojit a zúčastnit všechny děti.
Pedagog využívá všechny formy organizace – hromadné, skupinové, individuální...
Všechny děti mají možnost vždy vykonat své hygienické potřeby, je jim dopřáno soukromí, pokud to vyžadují nebo naopak je jim nabídnuta pomoc při sebeobsluze. Děti jsou ovšem nenásilně vedeny k co největší samostatnosti.

Tabulka č. 15: Řízení mateřské školy

Řízení mateřské školy
Všichni zaměstnanci mateřské školy mají jasně vymezené pravomoci a povinnosti. Pedagog se věnuje především práci s dětmi, jen okrajově vykonává dokumentaci povinnou k jeho práci – třídní vzdělávací program, evaluace, popř. individuální vzdělávací programy či projekty apod.
Ředitelka s pedagogy spolupracuje, navzájem se doplňují a vytváří jeden tým. Společně se všemi vytváření pozitivní atmosféru a tím i pozitivní klima celé školy.

Tabulka č. 16: Pedagogické a personální zajištění

Pedagogické a personální zajištění
V mateřské škole bude působit ředitelka, jeden pedagog a jeden správní zaměstnanec.
Pedagog bude přijat na základě odborné kvalifikace v oboru předškolní výchovy a dalších osobních kvalit, které může dětem navíc nabídnout.
Ředitelka se bude snažit podporovat pedagoga v jeho dalším vzdělávání – studium, kurzy, semináře.

Tabulka č. 17: Spoluúčast rodičů

Spoluúčast rodičů
Rodiče a rodinná výchova je nejdůležitějším faktorem ovlivňující život dítěte. Pedagog v mateřské škole se snaží plně respektovat styl výchovy jednotlivých dětí. Děti v žádném případě nepřevychovává.
Pedagog spolupracuje s rodiči ve výchovně vzdělávacím procesu – navazuje na rodinnou výchovu. S rodiči komunikuje, konzultují společně vývoj dítěte.
Pedagog je při komunikaci s rodičem taktní, nevnučuje mu svůj názor, či nevyžádané rady. Respektuje soukromí rodiny, nevynáší z mateřské školy žádné informace týkající se dětí či jejich rodiny.
Mateřská škola se snaží co nejvíce spolupracovat s rodiči, zapojovat je do pořádaných akcí. Rodiče jsou po dohodě s ředitelkou v mateřské škole vždy vítáni.

2.4.4 Denní řád mateřské školy

Denní řád mateřské školy je pouze orientační, pedagog si dostatečně pružně uspořádá řád dne a to podle aktuálních individuálních potřeb dětí či denních akcí. Pedagog ovšem dbá na dodržování časových odstupů mezi jednotlivými jídlly a dodržuje dobu pobytu venku (pokud nejsou venku extrémně nepříznivé podmínky). Vhodné je také pobyt venku prodlužovat a přenášet výchovně vzdělávací proces do venkovního prostředí. Pedagog svou organizací dne převážně zajišťuje, aby děti pociťovaly pocit jistoty a bezpečí, který jim dodává pravidelný režim dne. Důležité je také, aby děti vždy s předstihem věděly, co se bude dít a nebyly tak stresovány překvapivými situacemi.

Tabulka č. 18: Denní řád

7:00	otevření MŠ, příchod dětí, spontánní hry, zájmové činnosti
7:30 – 8:30	hygiena, průběžná snídane
8:15 – 8:30	uzavírání docházky, dokončení činnosti, úklid třídy
8:30 – 9:15	řízená činnost pedagoga
9:15	ovocná svačina
9:30 – 11:30	pobyt venku, aktivity mimo MŠ
11:30 – 12:00	hygiena, oběd
12:00 – 14:00	klidové činnosti, spánek, průběžné vstávání, hygiena
14:00	odpolední svačina
14:00 – 17:00	dokončování činností, spontánní aktivity dětí, individuální práce s dítětem
17:00	uzavření MŠ

Po celou dobu pobytu dětí v MŠ mají zajištěný jak pravidelný pitný režim, tak individuální naplňování potřeby pitného režimu. Pedagog dbá na dodržování základní hygieny u dětí a doplňuje tak rodinnou výchovu, vede děti k samostatnosti při jídle, úklidu i sebeobsluze při hraní, stolování či hygieně. Při spontánních aktivitách děti nenásilně vede a pomáhá jim při dosahování cílů, které si zvolí samy či s pomocí pedagoga, při řízené činnosti děti k práci nenutí, nýbrž vhodně motivuje. Pedagog se snaží, aby děti měly naplněny vždy především všechny biologické potřeby, neodepírá jim návštěvu wc a nenutí děti k jídlu, ale vhodně s nimi pracuje tak, aby všechno jídlo zkusily a neodbíhaly na toaletu zbytečně. Při poledním klidu děti nenutí ke spánku, ale stanoví takové podmínky, aby děti nerušily ostatní spící děti. Při odpoledních činnostech pedagog dokončuje s dětmi započaté práce a individuálně se věnuje rozvíjení jednotlivých dětí. Pedagog zůstává na pracovišti, dokud mateřskou školu neopustí všechny děti.

2.4.5 Péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami

Cílem mateřské školy a pedagoga je podporovat dítě k co nejlepší socializaci do skupiny dětí, vytvořit optimální podmínky pro všestranný rozvoj osobnosti dítěte, vést ho k učení a dalšímu vzdělávání, ke komunikaci s ostatními dětmi, vedení k co největší samostatnosti a naopak vést ostatní děti k tomu, aby jej mezi sebe přijaly a braly ho jako sobě rovného a v případě potřeby mu dokázaly nabídnout svou pomoc. Snažíme se poskytnout takové prostředky, které potřebuje pro svůj speciální vývoj. Optimálně splňujeme rámcové cíle mateřské školy, které jsou pro vzdělávání všech dětí společné. Bereme ohledy na potřeby, možnosti a schopnosti těchto dětí. Pokud je potřeba, je těmto dětem věnována individuální péče.

Důležitou součástí práce pedagoga je včas poznat nadání dětí. U mimořádně nadaných dětí se snažíme rozvíjet co nejvíce oblast, ve které vynikají, nebrzdíme jejich vývoj a věnujeme jim individuální péči. Poskytujeme jim takové prostředky a činnosti, které jim prohlubují jejich nadání, ale také je dále motivují pro jejich další vzdělávání v jiných oblastech vzdělávání. Pokud mají tyto děti problém se socializací, naší snahou je zařadit je nenásilně do kolektivu ostatních dětí.

Dětem integrovaným pedagogové připravují Individuálně vzdělávací plán, dětem s odkladem školní docházky Plán individuálního rozvoje dítěte.

2.4.6 Primární logopedická prevence v mateřské škole

Mateřská škola se v realizaci výchovně vzdělávací činnosti řídí Metodickým doporučením č. j. 14 712/2009-61 k zabezpečení logopedické péče ve školství (dále jen Metodické doporučení)

Čl. I Vymezení logopedické péče:

Logopedická péče představuje vysoce specializovanou činnost v oblasti speciální pedagogiky. Je poskytována žákům s narušenou komunikační schopností, tj. žákům s vadami řeči, včetně žáků se specifickými poruchami učení, v celém komplexu, se zřetelem k jejich potřebám a jejich pedagogické a sociální integraci. Je zahájena co nejdříve od okamžiku zjištění speciálních vzdělávacích potřeb žáka. Do širšího záběru logopedické péče spadá i významná oblast prevence vzniku poruch komunikace a čtenářských obtíží, dále také oblast péče o kulturu řečového projevu mladé generace. Logopedická péče zlepšuje podmínky

úspěšného vzdělávání žáků s poruchami komunikace a jejich inkluze do škol hlavního vzdělávacího proudu.

Nedílnou součástí úspěšné a efektivní realizace primární logopedické prevence, je odbornost pedagogických pracovníků v této oblasti, a to minimálně odbornost logopedického asistenta. Odbornost lze získat pod záštitou MŠMT v rámci školení realizovaného Národním institutem pro další vzdělávání a získání odbornosti “Logopedický asistent“.

Tato odbornost je nutností pro oba pedagogické pracovníky, kteří budou s dětmi primární logopedickou prevencí průběžně realizovat. Tito pedagogičtí pracovníci budou vykonávat funkci logopedického asistenta a plně realizovat své odborné předpoklady získané studiem a to dle Metodického doporučení článku IV. Logopedický asistent.

Metodické doporučení Čl. V Kompetence logopedického asistenta:

Logopedický asistent, který získal odbornou způsobilost podle Čl. IV vzděláním získaným absolvováním kursu zaměřeného na logopedickou prevenci akreditovaného MŠMT v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, se zaměřuje zejména:

- na podporu přirozeného rozvoje komunikačních schopností a dovedností u dětí v předškolním věku a mladším školním věku,
- na prevenci vzniku poruch řeči,
- na prevenci vzniku čtenářských obtíží,
- v rozsahu své působnosti poskytuje zákonným zástupcům žáků s příznaky rizikového vývoje řeči informace o dostupnosti logopedické péče.

Logopedický asistent dále realizuje výchovně vzdělávací činnost v oblasti preventivní logopedické péče plánovaně, soustavně, názorně, dle individuálních možností dětí a v souladu s ŠVP PV. Zaměřuje se především na rozvoj vyjadřování dítěte, dechové cvičení, cvičení orofaciální oblasti, artikulační cvičení, sluchové cvičení a to v rámci denních logopedických chviliek. Úroveň řečových dovedností a zvládnutí mateřského jazyka úzce souvisí se školní úspěšností žáků. Nedostatky v užívání jazyka se projevují nejen ve vnější podobě řeči mluvené, ale též v rozumění řeči, v užívání její psané podoby, tj. v psaní a čtení, a tím v celém procesu učení.

Pro kvalitní a efektivní realizaci primárně logopedické prevence v mateřské škole budou nakoupeny didaktické pomůcky a prostředky, které budou sloužit pedagogům i dětem

k realizaci výchovně vzdělávací činnosti a k celkovému zvýšení vzdělanosti pedagogických pracovníků a samostudia v oblasti primární logopedické prevence.

Dokumentace o průběhu logopedické péče žáků je vedena v souladu se zákonem č. 101/2000 Sb. o ochraně osobních údajů v informačních systémech, v platném znění.

2.4.7 Přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání

Mateřská škola Matýnek přijímá děti k předškolnímu vzdělávání ve věku 3-6 let a 7leté děti s odkladem školní docházky (dále jen OŠD). Celková kapacita mateřské školy je 15 dětí. Při tomto počtu dětí lze zajistit více individuální přístup a celkovou kvalitu výchovně vzdělávacího procesu.

Zápis a přijímání dětí trvá průběžně po celý školní rok k dalšímu školnímu roku. Při naplnění kapacity mateřské školy se zápis dětí uzavírá. Děti mohou být přijímány i postupně v průběhu školního roku, při uvolnění místa v průběhu školního roku ředitelka veřejně informuje na webových stránkách mateřské školy. Ředitelka MŠ děti přijímá na základě žádosti zákonných zástupců, rodiče obdrží rozhodnutí o přijetí nebo nepřijetí dítěte do MŠ.

Zákon č. 14/2005, o předškolním vzdělávání umožňuje zřizovat mateřské školy s celodenním provozem (déle než 6,5 hodiny denně, nejdéle však 12 hodin denně).

2.4.8 Stravování

Mateřská škola má k dispozici školní kuchyňku, kde působí pouze osoby s platným potravinářským průkazem. V kuchyňce se připravuje snídaně, která je vydávána vždy od 7.30 do 8.30hod. Snídaně podávané dětem jsou vždy čerstvé a rozmanité (pečivo, pomazánky, sušenky, cereálie, ovoce, zelenina, apod.) Děti mají vždy k dispozici teplý čaj a čerstvé mléko nebo vodu.

V 9.15hod se podává ovocná svačinka. Ovoce je vždy čerstvé a rozmanité, podávané většinou dle ročního období. K ovocné svačince mají děti k dispozici čaj nebo vodu.

V 11.30hod se dětem podává oběd. Vždy polévka, hlavní jídlo, zeleninový salát či ovocný kompot nebo ovocná šťáva. Oběd v mateřské škole probíhá formou dovážky z blízké vývařovny. Jídlo je ve školní kuchyni ohříváno na teplotu dle hygienických požadavků na stravování a vydáváno dětem. Zeleninové saláty či ovocné kompoty nebo šťávy jsou připravovány v kuchyňce mateřské školy. K obědu je dětem k dispozici čaj nebo voda.

Ve 14.00hod se podává odpolední svačina, která se připravuje čerstvá v kuchyňce mateřské školy. K pití si mohou děti vybrat teplý čaj nebo mléko. Svačiny se snaží být co nejvíce rozmanité (přesnídávky, piškoty, kefíry, pečivo, pomazánky, zelenina, jogurty, tvarohy, apod.).

Po celý den mohou děti dodržovat pitný režim. Jsou jim k dispozici dávkovače s vodou a čaj, a pedagog hlídá pitný režim všech dětí.

Do jídla či pití mléka nejsou děti nuceny, ale pedagog se je snaží vždy vhodně motivovat.

Z mateřské školy je zakázáno vynášet jakékoliv jídlo.

2.4.9 Hygienické normy

Mateřská škola dodržuje hygienické normy dle vyhlášky č. 410/2005 Sb. a vyhlášky č. 137/2004 Sb.

2.4.10 Výše úplaty za školné a stravné

Ředitelka mateřské školy stanovuje školné vždy na školní rok. Vyhrazuje si právo na změnu výše školného a to minimálně jeden měsíc před začátkem nového měsíce, v němž se bude školné měnit (týká se pouze při zvyšování školného). Výše úplaty na školné je bez výjimky pro všechny stejná.

Pokud je dítě zapsané v mateřské škole, platí školné každý měsíc ve stejné výši a to bez ohledu na docházku do mateřské školy. V případě dlouhodobé nepřítomnosti a to z vážných důvodů, lze řešit individuálně s ředitelkou mateřské školy neuhrazení školného. Školné se může platit jednorázově, pololetně, čtvrtletně, či měsíčně (vždy měsíc dopředu), a to pouze převodem na účet mateřské školy. Při neuhrazení školného si ředitelka mateřské školy vyhrazuje právo ukončit dítěti docházku s okamžitou platností.

Tabulka č. 19: Výše úplaty za školné a stravné

Školné na jeden měsíc činí: 5.000,-
Stravné: bude určeno dle smlouvy s dodavatelem obědu
Dopolední: +10,-/dítě (zahrnuje: snídani, ovocnou svačinu, oběd, pitný režim)
Celodenní: +20,-/dítě (zahrnuje: snídani, ovocnou svačinu, oběd, odpolední svačinu, pitný režim)

Rodič je povinen nahlásit docházku dítěte, celodenní nebo dopolední, vždy nejpozději do 8.00hod daného dne. Pokud docházku nenahlásí nebo dítě řádně neomluví (osobně, písemně či telefonicky), je dítě v docházce zaznamenáno automaticky jako s celodenní docházkou. Stravné se platí vždy jeden měsíc zpětně a to pouze převodem na účet mateřské školy. Na začátku školního roku je rodič povinen zaplatit vratnou zálohu 1.000,- pro případ neuhrazení stravného v řádném termínu. Při neuhrazení stravného si ředitelka mateřské školy vyhrazuje právo ukončit dítěti docházku s okamžitou platností, stravné uhradit ze zálohy a rozdíl pak vyčíslit.

2.4.11 Otevírací doba

Děti se přijímají od 7:00h. Rodiče si je mohou vyzvedávat po obědě, či nejpozději do 17:00h, kdy se mateřská škola uzavírá.

2.5 V pohybu s Matýnkem

Mateřská škola Matýnek klade velký důraz na pohybovou a sportovní činnost dětí. Pohybová činnost dětí je velmi důležitá pro jejich celkový vývoj a to i duševní, je pro dítě přirozenou záležitostí. Na děti nejsou kladeny velké požadavky. Každé dítě je individualita a na to je brán zřetel. Při pohybové činnosti a sportování je důležité hlavně to, aby se děti cítily bezpečně a uvolněně.

2.5.1 Koncepce

Mateřská škola Matýnek je zaměřena především na sportovní a pohybovou činnost dětí. Pohybové činnosti jsou zařazovány do aktivit dětí každodenně a několikrát v týdnu jsou zařazeny pohybové aktivity mimo mateřskou školu. Nabídka pohybových činností se snaží být co nejvíce všestranná, od více aktivních sportů až po relaxační a dechová cvičení.

2.5.2 Vize

Vizí Matýnkova programu je mít v mateřské škole spokojené děti, které se budou každý den do školky těšit, budou se cítit v jistotě a v bezpečí. Užívat si celý pobyt v mateřské škole společně pomocí pohybu a nových věcí, které poznáváme a učíme se. Naplňovat potřeby a zájmy dětí a to s ohledem na jejich individuální předpoklady. Rozvíjet vědomosti, dovednosti a postoje potřebné nejen pro snadný vstup na základní školu, ale pro celkovou životní pohodu.

2.5.3 Záměr

Pedagogové se snaží vzbudit v dětech zájem o pohybové aktivity a nenásilně je motivovat k rozvíjení kladného postoje k pohybu a ke zdraví. Děti nejsou nuceny do pohybů či aktivit, které jsou jim nepříjemné, či z kterých mají strach, ale snažíme se je vždy motivovat, aby se nebály vyzkoušet nové věci, ve kterých později mohou nalézt zálibu. Vést děti k tomu, aby sport či pohybové činnosti byly základem jejich zdravého životního stylu.

2.5.4 Zaměření mateřské školy a pořádané aktivity

Zaměření mateřské školy je spíše sportovního charakteru. Děti nejsou k pohybu nuceny, pedagog se je snaží vhodně motivovat. Důležité je dbát na rovnoměrné rozložení činností a aktivit tak, aby děti nebyly přetěžovány jak fyzicky, tak psychicky.

- Plavání
- Horolezecká stěna
- Parkour
- Návštěvy tělocvičny – „kruháček“ pro děti
- Trampolínky pro děti
- Fly jóga pro děti
- Metoda dobrého startu
- Návštěvy krajské knihovny

- Průběžně návštěvy základní školy, záchranné služby, nemocnice, hasičského sboru, městské policie, dopravního hřiště, útulku pro zvířata, zoologické zahrady
- Další průběžné kulturní akce – divadlo, kino, výstavy, výlety
- Primární logopedická prevence

2.5.5 Naplňování vzdělávacích cílů dle RVP PV

Tyto cílové kategorie jsou těsně provázané a vzájemně spolu korespondují. Tento systém ukazuje, že vědomé a systematické sledování a naplňování stanovených záměrů v běžné každodenní praxi by mělo spolehlivě vést k dosahování výstupů.

Tabulka č. 20: Cílové kategorie

<p>Rámcové cíle:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání 2. Osvojení hodnot 3. Získání osobních postojů 	<p>Klíčové kompetence:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kompetence k učení 2. Kompetence k řešení problémů 3. Kompetence komunikativní 4. Kompetence sociální a personální 5. Kompetence činnostní a občanské
<p>Dílčí cíle v oblastech:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Biologické 2. Psychologické 3. Interpersonální 4. Sociálně-kulturní 5. Environmentální 	<p>Dílčí výstupy (dílčí poznatky, dovednosti, hodnoty a postoje) v oblastech:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Biologické 2. Psychologické 3. Interpersonální 4. Sociálně-kulturní 5. Environmentální

2.5.6 Organizace vzdělávání – činnosti a formy předškolního vzdělávání

Mateřská škola disponuje jednou smíšenou třídou v maximálním počtu 15ti dětí. Je určena pro děti 3 – 7 let. Děti mají pravidelný denní rytmus, který je však flexibilní a přizpůsobuje se aktuálně vznikajícím potřebám dětí či školy. Mateřská škola je sportovně zaměřena, ale dbá na rozvíjení všech klíčových kompetencí, ve všech oblastech vzdělávání.

Volná hra a spontánní činnost

Děti mají dostatek prostoru pro volné hry či spontánní výběrové činnosti a to převážně v době příchodů dětí do MŠ, v průběhu pobytu venku a při odpoledních činnostech.

Řízené činnosti

Řízená činnost je navozena pedagogem především v dopoledních hodinách. Činnost nebo hra může spontánně vzniknout nebo být navozena učitelkou kdykoliv v průběhu dne. Činnosti jsou plánované učitelkou, která má stanovený cíl, nachystané prostředky a pomůcky a vychází z potřeb a zájmů dětí.

Tělovýchovné činnosti

Jsou zařazeny v každodenních činnostech a to formou sportovních aktivit mimo mateřskou školu nebo přímo v MŠ formou ranního cvičení – zahřátí formou rušných aktivit, protahovací a posilovací cvičení, relaxační a dechové cvičení.

Hudební činnosti

Učitelka zařazuje v průběhu celého týdne, doprovází na hudební nástroj. Procvičuje rytmizaci, melodizaci, zpěv. Vytváří u dětí pozitivní postoj k hudbě.

Výtvarné činnosti

Motivuje děti k tvořivosti, rozvíjí fantazii. Hotové předlohy předkládá pouze výjimečně.

Grafomotorika

Učitelka procvičuje s dětmi grafomotoriku, uvolňování hrubé a jemné motoriky, správný úchop psacího náčiní a to dle věku a individuálních předpokladů dítěte, správný posed při psaní, podpora leváků.

Didaktické činnosti

Učitelka děti vzdělává na základě tematických celků, které si s předstihem plánuje a využívá vhodný didaktický materiál a pomůcky, které mateřská škola nabízí. Snaží se využít co nejvíce názorných příkladů, propojovat poznání všemi smysly a nepředkládat hotové poznatky.

Matematické představy

Procvičování matematických představ – porovnávání, přiřazování, třídění, tvoření skupin, řazení, uspořádání. Zařazuje pedagog průběžně v každodenních činnostech. S dětmi pracuje také individuálně na základě jejich předpokladů.

Jazyk a řeč

Kladný vzor učitelky, používání spisovného jazyka, zařazování básní, říkadel, rytmicí, předčítání pohádek, vytváření kladného postoje ke knize, vyhledávání v knihách a časopisech, podpora k samostatnému řečovému projevu dítěte.

Primární logopedická prevence

Zařazena v každodenních činnostech. Dechová cvičení, fonační cvičení, gymnastika mluvidel, artikulační cvičení, sluchová cvičení. Učitelka využívá didaktický materiál a pomůcky.

Společné jídlo

Je podáváno čtyřikrát denně. Děti jsou vedeny k samostatnosti a sebeobsluze, do jídla nejsou nuceny, ale maximálně motivovány formou osobního příkladu a přiznání kompetence dítěte – „sám se rozhodni, kolik jídla si vezmeš, kolik si přidáš“.

Hygiena a sebeobsluha

Děti jsou podporovány k naplňování biologických potřeb k hygieně a sebeobsluze, několikrát denně navštěvujeme umývárnu společně, ale kdykoliv dítě může odejít na umývárnu individuálně. Děti vykonávají své potřeby dle svých vlastních požadavků intimity. Potřebují-li pomoc, je jim poskytnuta ze strany učitelek. Před spaním si také děti čistí zuby.

Pobyt venku

Probíhá činnostmi v okolí mateřské školy, vycházkami do okolní přírody či na blízka hřiště. Pedagog nabízí dětem prostor pro volnou hru, ovšem pod stálým dohledem či mírným navozením motivační situace. Pro děti, které potřebují podpořit má k dispozici nápady pro námětové či pohybové hry, pokud děti chtějí, účastní se hry s nimi. Dětem jsou k dispozici hračky, které pedagog využívá dle svého uvážení, možností a aktuálních podmínek. Děti

chodí ven při každém počasí s výjimkou extrémního deště, bouřky, inverze či extrémního horka nebo zimy.

Individuální práce

Je věnována především dětem se speciálními vzdělávacími potřebami, ale také dětem, které to potřebují či vyžadují. Dále je věnována individuální péče dětem nejmladším a dětem, které se připravují na nástup na základní školu či dětem, které mají odklad školní docházky. Při OŠD pedagog připravuje Plán individuálního rozvoje dítěte, dětem integrovaným Individuálně vzdělávací plán.

Odpočinek a spánek

V době poledního klidu odpočívají děti na lehátkách. Tato doba je kromě odpočinku věnována klidovým činnostem u nespících dětí, ovšem s přihlédnutím na spánek a klidový režim ostatních spících dětí. Děti poslouchají relaxační hudbu, pohádky na cd přehrávači, ovšem vždy před spaním čte učitelka dětem pohádku či zpívá ukolébavku. Děti nejsou nuceny ke spánku.

Komunikace mezi školou a rodinou

Pro rodiče jsou pravidelně pořádány schůzky, individuálně si s nimi učitelka plánuje schůzky dle potřeby. Učitelka se snaží nevést dlouhé rozhovory s rodičem ráno či odpoledne mezi dveřmi při předávání dětí a to z důvodu bezpečnosti ostatních dětí ve třídě. Konzultace s ředitelkou školy si rodiče domlouvají individuálně předem.

Polytechnické a účelové vybavení

Dětem jsou také nabízeny prostředky, materiály a pomůcky k rozvoji praktických dovedností a řemesel, práce s přírodním materiálem a technickým vybavením.

2.6 Evaluace školy

Ohlédnutí za průběhem a výsledky práce mateřské školy a jednotlivých pedagogů, za účelem dalšího plánování a dalších postupů.

Autoevaluace je proces průběžného vyhodnocování vzdělávacích činností, situací i podmínek vzdělávání, realizovaný uvnitř mateřské školy, který se odehrává v několika na

sebe navazujících a neustále se opakujících fázích. Poznatky získané tímto průběžným vyhodnocováním poskytují pedagogům zpětnou vazbu o kvalitě vlastní práce a pedagogové by jich měli cíleně využívat k optimalizaci a zlepšování vzdělávacího procesu i podmínek, za nichž vzdělávání probíhá.

Mateřská škola vyhodnocuje svou práci komplexně. Zaměřujeme se na evaluaci v následujících oblastech:

- naplňování cílů programu,
- kvalita podmínek vzdělávání,
- způsob zpracování a realizace obsahu vzdělávání (zpracování a realizace integrovaných bloků),
- práce pedagogů (včetně jejich sebereflexe),
- výsledky vzdělávání.

Evaluací činnost probíhá jak na úrovni školní, tak na úrovni třídní:

Tabulka č. 21: Evaluace na školní úrovni

Na školní úrovni evaluuje ředitelka školy a to:	
Naplňování cílů programu	Jednou ročně
Kvalita podmínek vzdělávání	Jednou ročně či průběžně
Kontrolní a hospitační činnost	Průběžně
Dotazníky pro rodiče	Jednou ročně

Tabulka č. 22: Evaluace na třídní úrovni

Na úrovni třídní evaluuje pedagog a to:	
Způsob zpracování a realizace obsahu vzdělávání (zpracování a realizace integrovaných bloků)	Evaluace vlastní práce – každý týden
Práce pedagogů (včetně jejich sebereflexe)	Pololetně

Výsledky vzdělávání	Pololetně či jednou ročně
Portfolia dětí – pedagogická diagnostika	Minimálně pololetně
Průběžné záznamy, postřehy, pozorování	Průběžně
Hodnocení plánů pro děti s OŠD a IVP	Průběžně
Hodnocení třídy	Pololetně

2.7 Vzdělávací obsah ŠVP PV v souladu s RVP PV

2.7.1 ZÁŘÍ

“O veselé školičce“

- **Adaptační období, odloučení od rodičů, vzájemné poznávání, seznamování s novými kamarády, s novými jmény, pravidla vzájemného soužití, poznávání nového prostředí,**
- **Ovoce a zelenina**
- **Barevný týden**

Dílčí vzdělávací cíle

- I.** B - Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- II.** P - Získávání relativní citové samostatnosti
- III.** S – Seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- IV.** S – Poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí

Očekávané výstupy

- I.** B – zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat spod.), zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
- II.** P – odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory, respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
- III.** S – navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho, dodržovat dohodnutá a pochopná pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla

IV. S – začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti, adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody

Vzdělávací nabídka

- I.** B – jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod., činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- II.** P – činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
- III.** S – aktivity podporující sblížení dětí, běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- IV.** S – aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy, běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování

! Rizika

- I.** B – neznalost zdravotního stavu a zdravotních problémů dítěte, nevhodné vzory chování dospělých v prostředí mateřské školy
- II.** P – málo vlídné, nevstřícné, strohé, nelaskavé a málo přátelské prostředí, kde dítě nenalézá dostatek lásky a porozumění, nevhodné vzory a modely chování (netaktní komunikace, nedostatek sociálního citění, ohleduplnosti a tolerance, necitlivé vztahy a postoje okolí)
- III.** S – autoritativní vedení, direktivní zacházení s dítětem, nejednoznačně formulovaná pravidla chování ve vztahu k druhému, nedodržování přijatých pravidel, špatný vzor
- IV.** S – příliš mnoho nefunkčních pravidel ve skupině, děti se nepodílejí na jejich vytváření, ne všichni je dodržují (např. někteří dospělí), nevšímavost k nevhodné komunikaci a jednání mezi dětmi, přehlížení nežádoucího chování některých dětí, schematické řešení konfliktů bez zjišťování příčin jejich vzniku

Klíčové kompetence

- Sociální a personální
- Komunikativní

2.7.2 ŘÍJEN

“Nemocnice je jen pro nemocné“

- **Poznávání blízkého prostředí MŠ**
- **Naše tělo, zdraví, procvičování hygienických a samoobslužných návyků**
- **“Bramborový den“**

Dílčí vzdělávací cíle

- I. B – Uvědomění si vlastního těla
- II. B – Osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- III. P – Posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- IV. P – Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- V. S – Seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu

Očekávané výstupy

- I. B – zachovávat správné držení těla, pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
- II. B – zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami

- III.** P – vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení, vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)
- IV.** P – učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí), pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno, porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
- V.** S – orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí), zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)

Vzdělávací nabídka

- I.** B – manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním
- II.** B – činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí
- III.** P – motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností, hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině
- IV.** P – společné diskuze, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.), komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
- V.** S – přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety, aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů)

! Rizika

- I. B – nedostatek či zkreslení elementárních informací o lidském těle, o jeho růstu a vývoji, o funkcích některých částí a orgánů, o zdraví i možnostech jeho ohrožení, způsobech ochrany zdraví a bezpečí
- II. B – nedostatečný respekt k individuálním potřebám dětí (k potřebě pohybu, spánku, odpočinku, látkové výměny, osobního tempa a tepelné pohody, k potřebě soukromí apod.)
- III. P – nedostatek příležitostí k poznávacím činnostem založeným na vlastní zkušenosti, převaha předávání hotových poznatků slovním poučováním a vysvětlováním
- IV. P – vytváření komunikativních zábran (necitlivé donucování dítěte k hovoru, nerespektování dětského ostychu vedoucí k úzkosti a strachu dítěte), špatný jazykový vzor
- V. S – nedostatečné a nepřiměřené informace, nedostatečné, nepravdivé nebo žádné odpovědi na otázky dětí

Klíčové kompetence

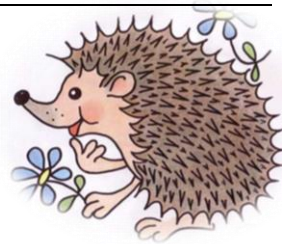
- Komunikativní
- Sociální a personální
- Činnostní a občanské

2.7.3 LISTOPAD

“Kam se schoval ježek“

- Změny počasí, drakyáda, dýně, ježci
- Sběr přírodnin a jejich další využití
- Návštěvy našeho města a okolního prostředí městského i přírodního

Dílčí vzdělávací cíle

- I. B – Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsah pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka, apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí
- II. P – Poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)
- III. S – Osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- IV. S – Rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- V. S – Seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije

Očekávané výstupy

- I. B – zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku), koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami)

- II.** P – uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je, rozhodovat o svých činnostech, prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- III.** S – přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství, spolupracovat s ostatními
- IV.** S – uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.), pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
- V.** S – vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)

Vzdělávací nabídka

- I.** B – lokomoční a pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry apod.)
- II.** P – činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné, činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních
- III.** S – společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření, společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému, činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě
- IV.** S – spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě, aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí

- V. S – setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě

! Rizika

- I. B – nerespektování rozdílných tělesných a smyslových předpokladů a pohybových možností jednotlivých dětí, omezování spontánních pohybových aktivit, nepravidelná, málo rozmanitá či jednostranná nabídka pohybových činností
- II. P – nepřiměřené nároky na dítě, časté negativní hodnocení, kdy dítě opakovaně prožívá pocit selhání, spěch a nervozita, omezování možností dítěte dokončovat činnost v individuálním tempu, nevhodné zásahy a přerušování činností dětí dospělými
- III. S – prostředí, které nabízí málo možností ke spolupráci a komunikaci s druhým, nedostatečný respekt k vzájemným sympatiím dětí a malá podpora dětských přátelství
- IV. S – nevhodný mravní vzor okolí (děti jsou svědky nespravedlivého, nezdvořilého, hrubého, ironického, popř. agresivního chování, netolerantních, necitlivých či nevšímavých postojů apod.) včetně nevhodných vzorů v médiích, nedostatek příležitostí k nápravě jednání, které bylo proti pravidlům
- V. S – přítomnost nevhodných, podbízivých a nevkusných podnětů

Klíčové kompetence

- Sociální a personální
- Činnostní a občanské
- K učení

2.7.4 PROSINEC

“Vánoční pohádkové kouzlení“

- Mikulášský den, Vánoční přípravy, poslech koled
- Vánoční svátky, dodržování tradic
- Vánoční setkání s rodiči

Dílčí vzdělávací cíle

- I. B – Rozvoj a užívání všech smyslů
- II. P – Rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- III. P – Rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání
- IV. S – Rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- V. S – Vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách

Očekávané výstupy

- I. B – vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.), vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- II. P – vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim, řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
- III. P – vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení, prožívat a dětským způsobem projevat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)

- IV.** S – zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.), vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
- V.** S – mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte, všimnout si změn a dění v nejbližším okolí

Vzdělávací nabídka

- I.** B – smyslové a psychomotorické hry, hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- II.** P – hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity), činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.
- III.** P – estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další), sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte
- IV.** S – přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.), receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének)
- V.** S - Sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé, přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)

! Rizika

- I. B – absence či nedostatek řízených pohybových aktivit vedoucích k osvojení nových pohybových dovedností
- II. P – málo názornosti i prostoru pro rozvoj fantazie, omezený prostor pro vyjádření a uplatnění představivosti a mimoracionálního poznávání
- III. P – nedostatek možností projevat vlastní city, sdělovat citové dojmy a prožitky a hovořit o nich, málo podnětů a aktivit podporujících estetické vnímání, cítění, prožívání a vyjadřování
- IV. S – nedostatek estetických a etických podnětů a příležitostí k jejich kultivovanému prožívání a vyjádření, potlačování autonomního chování dítěte v zájmu zkratkovitého dosažení vnější disciplíny a poslušnosti
- V. S – nedostatek příležitostí vidět a vnímat svět v jeho pestrosti a změně, v jeho dění a řádu, nedodržování pravidel péče o zdravé prostředí v provozu mateřské školy

Klíčové kompetence

- Sociální a personální
- Činnostní a občanské
- K řešení problémů

2.7.5 LEDEN

“Zima je tu děti“

- **Počasí – příroda a zvířata v zimě**
- **Praktické seznamování s vlastnostmi sněhu, ledu**
- **Oblékání v zimním počasí, otužování**
- **Návštěva Tří Králů**
- **Povolání**

Dílčí vzdělávací cíle

- I.** B – Rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- II.** B – Osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- III.** P – Rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- IV.** P – Vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- V.** S – Rozvoj kooperativních dovedností

Očekávané výstupy

- I.** B – mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy, koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- II.** B – rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
- III.** P – správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči, vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách, domluvit se slovy i gesty, improvizovat, formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat

- IV. P – záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost, přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit, postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí, naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit
- V. S – porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad, odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná, uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou

Vzdělávací nabídka

- I. B – lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry apod.), psychomotorické hry, činnosti relaxační a odpočinkové
- II. B – příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
- III. P – artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti, samostatný slovní projev na určité téma, hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest
- IV. P – řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant, smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod., spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- V. S – kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinách, sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy

! Rizika

- I. B – denní režim nevyhovující fyziologickým dětským potřebám a zásadám zdravého životního stylu
- II. B – nevhodné prostory pro pohybové činnosti a nevhodná organizace z hlediska bezpečnosti dětí
- III. P – prostředí komunikačně chudé, omezující běžnou komunikaci mezi dětmi i s dospělými, málo příležitosti k samostatným řečovým projevům dítěte (spontánním i řízeným) a slabá motivace k nim

- IV.** P – převažující důraz na pamětní učení a mechanickou reprodukci, zahlcování podněty a informacemi bez rozvíjení schopnosti s nimi samostatně pracovat, nedostatek času a prostředků pro spontánní hru, k jejímu rozvinutí a dokončení
- V.** S – časté organizování soutěživých činností a podporování nezdravé soutěživosti, nedostatečná pozornost k tomu, jak dítě řeší své spory a konflikty s druhým dítětem, příliš časté vystupování pedagoga v roli soudce

Klíčové kompetence

- K učení
- K řešení problémů
- Komunikativní
- Sociální a personální

2.7.6 ÚNOR

“Masopustní veselí“

- Masopust – tradice, průvod masek
- Zimní sporty
- Zdraví životní styl, prevence nemocí
- Tvoření s rodiči

Dílčí vzdělávací cíle

- I. B – Vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu
- II. P – Rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- III. P – Rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- IV. S – Vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat
- V. S – Rozvoj společenského a estetického vkusu

Očekávané výstupy

- I. B – mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy, rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí, ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- II. P – poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno, zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
- III. P – ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování, uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat

citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí, být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem

- IV. S – zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
- V. S – porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých, chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým a dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí

Vzdělávací nabídka

- I. B – zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
- II. P – záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál dotek chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí, konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.), námětové hry a činnosti, hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové)
- III. P – cvičení v projevoování citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště emocí záporných, např. hněvu, zlosti, úzkosti apod.), spontánní hra, dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zlobu, údiv, vážnost apod.)
- IV. S – různorodé společné hra a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.), umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích, hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte, tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností apod.)
- V. S – tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a třibení vkusu

! Rizika

- I. B - nevhodné vzory chování dospělých v prostředí mateřské školy, denní režim nevyhovující fyziologickým dětským potřebám a zásadám zdravého životního stylu
- II. P – málo příležitostí a prostoru k experimentaci a exploraci a samostatnému řešení konkrétních poznávacích situací
- III. P – jednání, které dítě pociťuje jako křivdu a vnímá jako násilí, nedostatek možností projevat vlastní city, sdělovat citové dojmy a prožitky a hovořit o nich
- IV. S – nedostatek příležitostí k rozvoji uměleckých dovedností dítěte a k vytváření jeho estetického vztahu k prostředí, ke kultuře a umění, přítomnost nevhodných, podbíživých a nevkusných podnětů
- V. S – zvýhodňování a znevýhodňování některých dětí ve skupině

Klíčové kompetence

- Sociální a personální
- K řešení problémů
- Činnostní a občanské

2.7.7 BŘEZEN

“Slavíme svátky jara“

- **Probouzení přírody – květiny, zvířata**
- **Cizí kraje, odlišné kultury**
- **Poznávání kultury našeho města**
- **Měsíc knihy – pohádka**

Dílčí vzdělávací cíle

- I.** B – Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsah pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí
- II.** P – Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- III.** P – Vytváření základů pro práci s informacemi
- IV.** S – Vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti, apod.)
- V.** S – Vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- VI.** S – Poznávání jiných kultur

Očekávané výstupy

- I.** B – ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, nap. S tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
- II.** P – projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon, sledovat očima zleva doprava, poznat některá písmena a číslice, popř. slova, poznat napsané své jméno
- III.** P – nalézat nová řešení nebo alternativní běžným, vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)
- IV.** S – uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je, chápat, že všichni lidé (děti), mají stejnou hodnotu, přestože je každý

jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.) že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené, respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.

- V. S – uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost, či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají), vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
- VI. S – osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi, vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)

Vzdělávací nabídka

- I. B – konstruktivní a grafické činnosti
- II. P – činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika), prohlížení a „čtení“ knížek, grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
- III. P – přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování, činnosti zaměřené k vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médií apod.)
- IV. S – aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.), hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.
- V. S – aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamující dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.)

- VI.** S – práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií, praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami), využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními ději srozumitelnými reáliemi o naší republice

! Rizika

- I.** B – omezování samostatnosti dítěte při pohybových činnostech, málo příležitostí k pracovním úkonům
- II.** P – nedostatečná pozornost k rozvoji dovedností předcházejících čtení a psaní, omezený přístup ke knížkám
- III.** P – příliš racionální, hotový, uzavřený výklad světa
- IV.** S – nedostatek pozitivních příkladů a vzorů prosociálního chování, málo vstřícné postoje dospělých k dítěti i k sobě navzájem, nedostatečně psychosociálně “bezpečné“ prostředí, neautentické, s nedostatkem porozumění a tolerance, nedůstojné jednání, zesměšňování, ponižování
- V.** S – ironizování a znevažování úsilí dítěte, chybějící informace o tom, jak se chránit před nebezpečím hrozcím od neznámých lidí
- VI.** S – výběr a nabídka témat, která jsou životu dítěte příliš vzdálená, pro jeho vnímání a chápání náročná, která přesahují přirozenou zkušenost dítěte a nejsou pro dítě prakticky využitelná, převaha zprostředkovaného poznávání světa (film, obraz)

Klíčové kompetence

- K učení
- K řešení problémů
- Činnostní a občanské

2.7.8 DUBEN

“Pozor, červená!”

- Velikonoce – připomenutí tradic
- Doprava, silniční provoz, značky, MHD, důležitá telefonní čísla...
- Čarodějnický rej
- Stavění Májky

Dílčí vzdělávací cíle

- I. B – Osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- II. P – Rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- III. P – Osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
- IV. S – Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- V. S – Rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí

Očekávané výstupy

- I. B – mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
- II. P – vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se), rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci, popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
- III. P – chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.), chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole nahoře, uprostřed, za pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra,

ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase

- IV. S – vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
- V. S – uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole

Vzdělávací nabídka

- I. B – příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozících při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí
- II. P – vyprávění toho co dítě slyšelo nebo shlédlo, přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- III. P – činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce), činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplné praktické aplikaci
- IV. S – četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením, hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- V. S – poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, běžné chemické látky, technické přístroje, objekty a jevy, požár, povodeň, a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy), využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím, hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat

! Rizika

- I. B – nedostatek či zkreslení elementárních informací o způsobech ochrany zdraví a bezpečí
- II. P – prostředí komunikačně chudé, omezující běžnou komunikaci mezi dětmi i s dospělými, vytváření komunikativních zábran (necitlivé donucování dítěte k hovoru, nerespektování dětského ostychu vedoucí k úzkosti a strachu dítěte)
- III. P – nedostatek porozumění a ocenění úspěchu či úsilí
- IV. S - soustředění pozornosti pouze na verbální formy komunikace, nemožnost spolupodílet se na volbě činností a témat, které se v mateřské škole realizují
- V. S – jednotvárná, málo rozmanitá nabídka činností, málo podnětné, málo pestré a málo obměňované prostředí, nebo prostředí nepřehledné, neupravené, neuspořádané, s nadbytkem hraček a věcí, nedostatek pozornosti prevenci vlivů prostředí, které mohou být pro dítě nezdravé a nebezpečné

Klíčové kompetence

- K řešení problémů
- Komunikační
- Činnostní a občanské

2.7.9 KVĚTEN

“Putování za zvířátky“

- **Poznávání zvířat – domácí, cizokrajné, lesní, hospodářské, hmyz, ryby..., kde bydlí, co jedí, jejich mlád'ata... (Dinosauři)**
- **Rodina, Den matek**
- **Kácení Máje**

Dílčí vzdělávací cíle

- I. B – Osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- II. P – Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- III. P – Rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- IV. S – Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)
- V. S – Pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- VI. S – Rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

Očekávané výstupy

- I. B – uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci), chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
- II. P – naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.), sledovat a vyprávět příběh, pohádku, chápat slovní vtip a humor, sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech, utvořit jednoduchý rým, poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma

- III.** P – zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.), vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
- IV.** S – dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla, vnímat co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc
- V.** S – porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
- VI.** S - Pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)

Vzdělávací nabídka

- I.** B – zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
- II.** P – poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů
- III.** P – cvičení organizačních dovedností, hry na téma rodiny, přátelství apod., činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností; záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané pohlavními rozdíly, věkem, zeměpisným místem narození, jazykem) a v čem jsou si podobní
- IV.** S – činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije – rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat) – mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi)
- V.** S – pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.), smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí
- VI.** S – ekologicky motivované hrové aktivity (ekohry)

! Rizika

- I.** B – nedostatečně připravené prostředí, nedostatečné vybavení náčiním, náradím, popř. nedostatečné využívání vybavení a dalších možností apod.
- II.** P – časově a obsahově nepřiměřené využívání audiovizuální, popř. počítačové techniky, nabídka nevhodných programů (nevhodná volba či časté a dlouhodobé sledování pořadů televize, videa apod.)
- III.** P – nedostatečné uznání a oceňování úsilí či úspěchu dítěte
- IV.** S – manipulace dítěte tzv. pozitivními prostředky (citovými prostředky, chválením bez opodstatnění)
- V.** S – špatný příklad dospělých (chování ohrožující životní prostředí, neekologické postoje, xenofobní chování, lhostejnost k problémům kolem sebe a neochota podílet se na jejich řešení)
- VI.** S - Užívání abstraktních pojmů, předávání „hotových“ poznatků

Klíčové kompetence

- K učení
- Sociální a personální
- Činnostní a občanské

2.7.10 ČERVEN

“Slavíme svátek dětí“

- Svátek dětí – drobné dárečky
- Povídání o prázdninách
- Rozloučení s předškoláky, slavnostní ukončení školního roku

Dílčí vzdělávací cíle

- I. B – Vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu
- II. P – Rozvoj schopnosti sebeovládání, získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- III. S – Ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými
- IV. S – Vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- V. S – Osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy, vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí

Očekávané výstupy

- I. B – mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí, znát některé pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
- II. P – uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky), přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky, zorganizovat hru, těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
- III. S – bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod., chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
- IV. S – chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé, utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle

této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti), zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.

- V. S – rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně

Vzdělávací nabídka

- I. B – příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků, příležitosti a činnosti směřující k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí
- II. P – činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjasňování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení, příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání, výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.)
- III. S – hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
- IV. S – hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, role dané pohlavím, profesní role, herní role) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává
- V. S – praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává

! Rizika

- I. B – dlouhodobé statické zatěžování bez pohybu, uplatňování nevhodných cviků a činností, nevhodné oblečení při pohybových činnostech
- II. P – stresy a napětí, nejistota, nedostatek ochrany a osobního soukromí, nedostatečná motivace dětí k jejich sebevyjádření a sebeuplatnění
- III. S – nedostatek empatie, neposkytování empatické odezvy na problémy dítěte, příliš ochránářské či příliš nevšímavé prostředí
- IV. S – schematické mravní hodnocení bez možnosti dítěte vyjádřit vlastní úsudek
- V. S – uzavřenost školy a jejího vzdělávacího programu vůči existujícím problémům a aktuálnímu dění

Klíčové kompetence

- Sociální a personální
- Činnostní a občanské

2.8 Shrnutí praktické části

Při tvorbě projektu k otevření soukromé mateřské školy jsem se potýkala se spoustou problematiky, kterou jsem vyřešila až po nastudování odborné literatury a doplnění teoretické části. Tedy vypracování obou dvou částí práce se navzájem prolínaly.

Úvod praktické části tvoří spíše informace důležité k samostatné tvorbě projektu, stěžejní částí projektu je převážně Školní vzdělávací program, který byl vytvořený k ideálním podmínkám budoucí mateřské školy.

Nedílnou a neméně důležitou částí projektu a Školního vzdělávacího programu je jeho vzdělávací obsah, který plně vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

3 Závěr

Výchovně vzdělávací proces ve státních mateřských školách je v České republice na velmi vysoké úrovni. To mohu říct po studiu odborné literatury i z vlastní zkušenosti a praxe ve státní mateřské škole a po návštěvách dalších zařízení.

Každopádně každý z oboru může potvrdit, že má stále svoje nedokonalosti, které je potřeba zlepšit. Z mého pohledu je to především velký počet dětí na jednu učitelku; velké nároky na ředitelky školek, které potom spoustu práce delegují na učitelky, tedy velké nároky na učitelky; praktická neschopnost práce s rámcovým vzdělávacím programem – přetrvává převážně u starších ročníku učitelek a učitelek bez vysokoškolského vzdělání; narušování klimatu mateřské školy v důsledku narušených vztahů, ve většině případů v ryze ženském kolektivu. Za další nedostatek považuji malou angažovanost rodičů do dění mateřské školy, kam dochází jejich dítě.

Všechny tyto nedokonalosti se odrážejí v celém výchovně-vzdělávacím procesu a mohou negativně působit na děti. Není jednoduché udělat opatření tak, abychom se těchto nedokonalostí vyvarovali, i tak se soukromá mateřská škola Matýnek bude snažit udělat taková opatření, aby je co nejvíce eliminovala. Pedagog v mateřské škole nebude zatěžován administrativou, nebo bude zatěžován co nejméně a mimo pracovní dobu u dětí. Bude mít na starost maximálně 15 dětí a to samostatně v minimální době – při scházení dětí či před rozcházením dětí domů. Bude přijat pedagog s odbornou kvalifikací. Rodiče budou co nejvíce zapojováni do dění mateřské školy a všech aktivit.

Soukromá mateřská škola Matýnek je prozatím ve fázi plánování, nicméně na podzim tohoto roku (2018) by se měly začít realizovat prostory v centru Brna. V bezprostřední blízkosti těchto prostor mám již fungující tělocvičnu, kde by jedna místnost byla určena na dopoledne pouze dětem. Tedy převážně přes zimní období, by zde mohly trávit více času. V dalším plánování jsou také větší prostory na tělocvičnu přímo pro rodiče s dětmi, kde by mohli trávit čas společně v průběhu celého dne. Realizovali by se zde různé pohybové aktivity a lekce pro rodiče s dětmi i pro děti samostatně.

V rámci dalších možností jsou v bezprostřední blízkosti plánovaného otevření soukromé mateřské školy velké firmy a korporace, které je možno oslovit v rámci možné spolupráce. To už je ovšem na pováženou, protože to považuji za hodně svazující řešení, kterému bych se prozatím chtěla vyhnout. Budu tedy volit variantu samostatně oslovit zaměstnance těchto

řirem a vnést jim do povědomí otevření soukromé mateřské školy v jejich bezprostřední blízkosti.

Tedy ještě než se bude realizovat samotné otevření soukromé mateřské školy Matýnek v centru Brna je potřeba zařídit a připravit spoustu věcí. Sjednat prostory a připravit jejich rekonstrukci a zabezpečení, sjednat venkovní prostory a bezpečně je připravit pro pobyt dětí, nakoupit zařízení mateřské školy, přijmout adekvátního pedagoga. Z dokumentace je třeba připravit samostatně školní a provozní řád, zaměstnaneckou smlouvu, zařídit příslušné pojištění, připravit menší propagaci mateřské školy, webové stránky, přihlašovací systém, sociální síť. Podrobně nastudovat legislativu. Zařídit spolupráci pro sportovní aktivity a činnosti dětí a sjednat spolupráci s výdejnou jídel, která je taktéž v bezprostřední blízkosti plánovaných prostor.

Jak bude v reálu mateřská škola fungovat je závěrem dobrého plánování a organizace práce. Nadšení pro věc je prvním krokem k dobrému fungování, nicméně nestačí jenom to. Ještě je třeba vynaložit spoustu úsilí a energie, aby projekt dospěl ke zdárnému konci a soukromá mateřská škola mohla fungovat dle představ.

Zkratky

MŠ – Materská škola

PV – Předškolní vzdělávání

RVP PV – Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

ŠVP – Školní vzdělávací program

TVP – Třídní vzdělávací program

ČŠI – Česká školní inspekce

ZŠ – Základní škola

OŠD – Odklad školní docházky

ČR – Česká republika

MŠMT – Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy

DPH – Daň z přidané hodnoty

Seznam použitých pramenů

Literatura

BEČVÁŘOVÁ, Zuzana. *Kvalita, strategie a efektivita v řízení mateřské školy*. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-221-8.

BRUCE, Tina. *Předškolní výchova: deset principů moderní pedagogiky a jejich aplikace v praxi*. Praha: Portál, 1996. Výchova dětí od 3 do 8 let. ISBN 80-7178-068-5.

FRIEDL, Arnošt. *Školské zákony: (komentář)*. 3. dopl. vyd. Praha: Eurounion, 2000. ISBN 80-85858-85-1.

KOŠTÁLOVÁ, Hana. *Školní vzdělávací program krok za krokem: pomocník při sestavování vlastního školního vzdělávacího programu*. Praha: Dashöfer Holding & Verlag Dashöfer, c2005-2007. ISBN 80-86897-00-1.

KUCHAŘOVÁ, Věra. *Péče o děti předškolního a raného školního věku*. Praha: VÚPSV, 2009. ISBN 978-80-7416-041-7.

PEMOVÁ, Terezie a Radek PTÁČEK. *Soukromá a firemní školka od A do Z: jak založit a provozovat soukromé nebo firemní zařízení předškolní výchovy*. Praha: Grada, 2013. ISBN 978-80-247-4699-9.

POLÁŠKOVÁ, Lenka. *Kroky úspěšného projektu v mateřské škole: jak efektivně vytvořit projekt, zažádat o grant a úspěšně propagovat mateřskou školu na veřejnosti*. Praha: Verlag Dashöfer, 2016. ISBN 978-80-87963-29-6.

PRŮCHA, Jan. *Předškolní dítě a svět vzdělávání: přehled teorie, praxe a výzkumných poznatků*. Praha: Wolters Kluwer, 2016. ISBN 978-80-7552-323-5.

PRŮCHA, Jan, Eliška WALTEROVÁ a Jiří MAREŠ. *Pedagogický slovník*. 7., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Portál, 2013. ISBN 978-80-262-0403-9.

PRŮCHA, Jan a Soňa KOŤÁTKOVÁ. *Předškolní pedagogika: učebnice pro střední a vyšší odborné školy*. Praha: Portál, 2013. ISBN 978-80-262-0495-4.

PILÍK, Václav. *Zákon o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině*. Praha: Wolters Kluwer, 2017. Praktický komentář. ISBN 978-80-7552-510-9.

RÝDL, Karel a Eva ŠMELOVÁ. *Vývoj institucí pro předškolní výchovu (1869-2011)*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2012. ISBN 978-80-244-3033-1.

SVOBODOVÁ, Eva. *Vzdělávání v mateřské škole: školní a třídní vzdělávací program*. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-774-9.

SYSLOVÁ, Zora a Vladimíra HORNÁČKOVÁ. *Jak úspěšně řídit mateřskou školu*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012. Řízení školy (Wolters Kluwer). ISBN 978-80-73-57-976-0.

SYSLOVÁ, Zora, Irena BORKOVCOVÁ a Jan PRŮCHA. *Péče a vzdělávání dětí v raném věku: komparace české a zahraniční situace*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2014. ISBN 978-80-7478-354-8.

SYSLOVÁ, Zora. *Proměna mateřské školy v učící se organizaci*. Praha: Wolters Kluwer, 2016. ISBN 978-80-7552-113-2.

ŠMELOVÁ, Eva. *Mateřská škola: teorie a praxe I*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2004. ISBN 80-244-0945-3.

VESELÁ, Radomíra. *Právo pro vedoucí pracovníky škol a školských zařízení*. Kunovice: Evropský polytechnický institut, 2009. ISBN 978-80-7314-178-3.

Internetové zdroje

EURYDICE, Education. *Early childhood education and care in Europe tackling social and cultural inequalities [online]*. Brussels: Education, Audiovisual and Culture Executive Agency, 2009, s. 101. ISBN 978-929-2010-072. [cit. 2013-08-20]. Dostupné z http://eacea.ec.europa.eu/education/Eurydice/documents/thematic_reports/098CS.Pdf

Síť mateřských center o.s. [online]. 2001 [cit. 2011-05-01]. Dostupné z: <http://www.materska-centra.cz/>

Porodnost a plodnost, Český statistický úřad [online]. 2016. Dostupné z <https://www.czso.cz/documents/10180/32853427/13011816a.pdf/e7dad6a0-67af-40eb-bcf1-a47b36167dbe?version=1.0>

Školství v Jihomoravském kraji ve školním roce 2014/2015 [online]. Dostupné z <https://www.czso.cz/csu/xb/skolstvi-v-jihomoravskem-kraji-ve-skolnim-roce-20142015>

Demografický vývoj v Jihomoravském kraji v roce 2015 [online]. Dostupné z <https://www.czso.cz/csu/xb/demograficky-vyvoj-v-jihomoravskem-kraji-v-roce-2015>

Demografický vývoj v Jihomoravském kraji v roce 2014 [online]. Dostupné z <https://www.czso.cz/csu/xb/demograficky-vyvoj-v-jihomoravskem-kraji-v-roce-2014>

Do mateřských škol bylo přijato 3 867 dětí [online]. 2014. Dostupné z <http://www.brno.cz/brno-aktualne/tiskovy-servis/tiskove-zpravy/a/do-materskych-skol-bylo-prijato-3-867-deti/>

Založení soukromé mateřské školy [online]. 2014. Dostupné z <http://firmy.finance.cz/zpravy/finance/262381-zalozeni-soukrome-materske-skolky/>

Přílohy

Příloha č. 1: Memorandum dítěte

- Nerozmazlujte mě. Vím velmi dobře, že nemusím mít všechno, co chci. Jenom vás zkouším.
- Nebojte se být na mě rázní. Mám to raději. Umožňuje mi to vědět, na čem jsem.
- Nepoužívejte vůči mně sílu. To mě naučí, že se všeho dá dosáhnout pouze silou. Budu odpovídat mnohem pohotověji, když budu vedené.
- Neprotiřečte si. To mě mate a nutí mě to vyhýbat se.
- Nedávejte sliby. Možná je nebudete schopni dodržet a to by podkopávalo moji důvěru ve vás.
- Nedejte se nachytat na moje provokace, když říkám a dělám něco jen proto, abych vás rozčílil, jinak se budu snažit o víc „vítězství“.
- Nebuďte velmi rozčarováni, když říkám: „Nenávidím vás!“ Nemyslím to tak, ale chci, abyste cítili lítost nad tím, co jste mi udělali.
- Nesnažte se, abych se cítil menší, než jsem. Budu na to reagovat tím, že se budu chovat jako „velké zvíře“.
- Nedělejte za mě věci, které sám neudělám. Potom se cítím jako dítě a můžu vás i nadále zapřahat do svých služeb.
- Nepřipusťte, aby se věnovalo příliš pozornosti mým „špatným návykům“. To mě jen povzbudí v nich pokračovat.
- Nenapomínejte mne před lidmi. Budu na to lépe reagovat, když mi to řeknete potichu v soukromí.
- Nesnažte se diskutovat o mém chování během konfliktu. V té chvíli vás moc neposlouchám a spolupráce bude dokonce horší. Je dobré o tom mluvit, ale nechme to na později.
- Nesnažte se mi kázat. Byli byste překvapení, jak dobře vím, co je dobré a co špatné.
- Nesnažte se, abych cítil, že mé chyby jsou hřích. Musím se učit dělat chyby bez pocitu, že nejsem dobrý.
- Nepopichujte mne. Pokud to budete dělat, budu se bránit tím, že se budu tvářit jako hluchý.
- Nechtějte, abych vysvětloval své chování. Někdy opravdu nevím, proč jsem to udělal.
- Nevyzdvihujte přehnaně moji počestnost. Často se ze strachu uchyluji ke lži.

- Nezapomínejte, že rád experimentuji. Z toho se učím, takže vás prosím, snášejte to.
- Neochraňujte mne před důsledky. Potřebuji je poznat ze zkušenosti.
- Nevěnujte příliš pozornosti mým drobným onemocněním. Můžu si zvyknout radovat se z chorob, pokud se mi při tom věnuje hodně pozornosti.
- Neodstrkujte mě, když kladu poctivé otázky. Pokud to uděláte, zjistíte, že jsem se přestal ptát a že hledám informace jinde.
- Neodpovídejte na „bláznivé“ či bezvýznamné otázky. Pokud to budete dělat, zjistíte, že chci jen, abyste se mnou zabývali.
- Nenaznačujte, že jste perfektní či neomylní. Byly by to na mě přílišné požadavky.
- Nebojte se, že se mnou trávíte jen málo času. Počítá se, jak ho spolu trávíme.
- Nechci, aby moje obavy vzbudily vaši starost. Potom se budu obávat ještě víc. Ukažte mi projev odvahy.
- Nezapomínejte, že se mi nemůže dařit bez velkého pochopení a povzbuzování. Ale někdy se zapomíná na pochvalu, i když je poctivě zasloužena. Na pokárání se však nezapomíná.
- Zacházejte se mnou jako se svými přáteli. Potom i já budu vaším přítelem.
- Zapamatujte si, že se víc naučím ze vzoru, než z kritiky. A kromě toho – miluji vás, milujte i vy mě!